

**ΟΔΗΓΟΣ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (Ο.Ε.Υ)
ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ**

Δεκέμβριος 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2	Η ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ	4
3	ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΧΕΔΙΑ Ο.Ε.Υ.	6
4	ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΔΗΜΩΝ	14
5	ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ Ο.Ε.Υ.	28
6	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	33
7	ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ Ο.Ε.Υ.	35
8	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	39
9	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	46
10	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΗΜΩΝ	49
11	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Ν. 3852/10	53
12	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β : ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΥΠΟΟΜΑΔΑ	57
13	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ : ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	74

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το Ν.3852/10 εντός του πρώτου εξαμήνου του 2011 (1-1-11 / 30-6-11), από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών στους νέους δήμους του προγράμματος Καλλικράτης, τα δημοτικά συμβούλια πρέπει να εγκρίνουν τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ) του νέου δήμου.

Για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου μετάβασης στη «νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», που συνέταξε το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προκειμένου να υποστηρίξει τη διοικητική αναδιοργάνωση της ΤΑ, υπεγράφη «μνημόνιο συνεργασίας» μεταξύ του Υπουργείου και της ΕΕΤΑΑ. Με βάση αυτό, το Υπουργείο ανάθεσε στην ΕΕΤΑΑ την υλοποίηση επτά πράξεων.

Η παρούσα εργασία αποτελεί μία από τις ενέργειες της τρίτης πράξης του μνημονίου συνεργασίας με τίτλο «Αποτύπωση και ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης οργανωτικής δομής και στελέχωσης ΟΤΑ και Περιφερειών – Υποστήριξη της σύνταξης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των νέων Δήμων». Πιο συγκεκριμένα, εντάσσεται στο Υπόεργο 3 με τίτλο «Σύνταξη προτύπων και οδηγιών για την υποστήριξη της κατάρτισης των ΟΕΥ των νέων Δήμων». Στο πλαίσιο του προηγούμενου Υποέργου η ΕΕΤΑΑ έχει συντάξει 10 πρότυπα σχέδια ΟΕΥ.

Ο παρών «Οδηγός προσαρμογής των προτύπων σχεδίων ΟΕΥ» αποτελεί βοήθημα / εργαλείο των ομάδων εργασίας που θα συντάξουν τους ΟΕΥ των νέων Δήμων, στο οποίο δίδονται πρακτικές κατευθύνσεις για την εξειδίκευση των προτύπων στις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου. Στον οδηγό παρουσιάζεται η ομαδοποίηση των νέων δήμων, παρουσιάζονται οι κύριες επιλογές οργανωτικού σχεδιασμού των 10 προτύπων και διατυπώνονται γενικές και ειδικότερες οδηγίες για την προσαρμογή τους.

Ο οδηγός συντάχθηκε από τον Η. Λίτσο, μηχανικό παραγωγής, στέλεχος της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Πληροφορικής της ΕΕΤΑΑ. Στην ομάδα εργασίας για την εκπόνηση των προτύπων σχεδίων ΟΕΥ συμμετείχαν τα εξής στελέχη και συνεργάτες της ΕΕΤΑΑ :

- Η. Λίτσος, Υπέθυνος έργου
- Ι. Κεχαγιόγλου, Μηχανικός Παραγωγής, Σύμβουλος Management
- Δρ. Χ. Πετρόπουλος, Μαθηματικός, στέλεχος της Ε.Ε.Τ.Α.Α
- Ο. Κωνσταντινίδης, Πολιτικός επιστήμων, στέλεχος της Ε.Ε.Τ.Α.Α
- Β. Φλέγκα, Οικονομολόγος, στέλεχος της Ε.Ε.Τ.Α.Α

Πολύτιμες παρατηρήσεις στα πρότυπα σχέδια ΟΕΥ διατύπωσαν οι :

- Γ. Γούπιος, Διευθυντής Ανάπτυξης και Οικονομικών της Ε.Ε.Τ.Α.Α
- Π. Μαΐστρος, Σύμβουλος ΚΕΔΚΕ
- Δ. Κουτσούρη, Σύμβουλος ΚΕΔΚΕ
- Ε. Μακροπούλου, Σύμβουλος ΠΟΕ-ΟΤΑ
- Α. Μπελιά, Διευθύντρια ΥΠΕΣΑΗΔ
- Α. Διαμαντοπούλου, Τμηματάρχης ΥΠΕΣΑΗΔ

2 Η ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

Προκειμένου να καθορισθεί ο αριθμός και το είδος των προτύπων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας που είναι αναγκαίοι για την υποστήριξη των νέων δήμων η ΕΕΤΑΑ προχώρησε στην κατάρτιση τυπολογίας των νέων Δήμων, δηλ. στη διάκριση του συνόλου των νέων Δήμων σε κατηγορίες ομοειδών χαρακτηριστικών.

Για το σκοπό αυτό συγκεντρώθηκαν αντικειμενικά ποσοτικά στοιχεία (π.χ. πληθυσμός, έκταση, οικονομικά μεγέθη) τα οποία επεξεργάστηκαν με στατιστικές μεθόδους, ώστε να αποτυπωθούν οι συσχετισμοί και να διακριθούν ομάδες και υποομάδες κοινών χαρακτηριστικών. Παράλληλα συγκεντρώθηκαν ποιοτικά δεδομένα, μέσω ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από τους συμβούλους τοπικής ανάπτυξης των ΤΕΔΚ.

Τα κύρια συμπεράσματα των δύο προηγούμενων μελετών είναι τα εξής :

A) Οι νέοι Δήμοι του προγράμματος Καλλικράτης δεν παρουσιάζουν ομοιογένεια ως προς τα χαρακτηριστικά τους. Σύννηθες φαινόμενο είναι η συνύπαρξη πολλών και ετερόκλητων χαρακτηριστικών στη περιοχή ενός Δήμου. Για παράδειγμα συχνά συνυπάρχουν στα όρια ενός Δήμου : αστικές περιοχές και αγροτική ενδοχώρα, ορεινές και παραθαλάσσιες περιοχές, αγροτικές και τουριστικές περιοχές.

B) Τα κυριότερα χαρακτηριστικά που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη διαφοροποίηση της υπηρεσιακής δομής των νέων Δήμων είναι :

1. Πληθυσμιακό μέγεθος (μεγάλοι, μεσαίοι και μικροί δήμοι)

Ο πληθυσμός καθορίζει τα τακτικά έσοδα και επομένως τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού, άρα και την ανάπτυξη του υπηρεσιακού μηχανισμού.

2. Αστικοποίηση (αστικοί, ημιαστικοί ή αγροτικοί δήμοι)

Αστικά συγκροτήματα, ημιαστικές περιοχές με ισχυρή αγροτική ενδοχώρα, αγροτικές περιοχές με μεγάλη διασπορά πληθυσμού, πρέπει να αντιμετωπιστούν διαφορετικά και όχι υπό το πρίσμα μιας ενιαίας τυπολογίας.

3. Κύριος τομέας παραγωγής της περιοχής (πρωτογενής, δευτερογενής ή τριτογενής τομέας)

Οι ανάγκες υποστήριξης του κύριου τομέα παραγωγής, θα συμβάλλουν επίσης στη διαφοροποίηση της οργάνωσης και στελέχωσης των νέων Δήμων.

4. Νησιωτικότητα και Ορεινότητα

Ιδιαίτερη προσέγγιση απαιτείται στην περίπτωση των νησιώτικων και ορεινών Δήμων. Για τους νησιωτικούς Δήμους προβλέπονται από το Νόμο Καλλικράτη μεταφορά επιπρόσθετων αρμοδιοτήτων από τις ΝΑ.

Τα αποτελέσματα των δύο προηγούμενων μελετών συνδυάστηκαν με τις προβλέψεις του Ν.3852/10 και προέκυψε η διάκριση του συνόλου των νέων Δήμων σε 3 ομάδες για τις ανάγκες σύνταξη του ΟΕΥ τους.

1. Αστικοί δήμοι μητροπολιτικών κέντρων (Αθηνών και Θεσ/νίκης)
2. Νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου
3. Περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά

Οι δήμοι των μητροπολιτικών κέντρων περιλαμβάνουν τους αστικούς δήμους των πολεοδομικών συγκροτημάτων Αθηνών-Πειραιώς και Θεσ/νίκης.

Στους δήμους των περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου μεταφέρονται επιπρόσθετες αρμοδιότητες πλέον των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται στους υπόλοιπους δήμους (Άρθρο 204, Ν. 3852/10).

Η πλειοψηφία των νέων δήμων (238) προέρχεται από συνένωση, ενώ περίπου το 1/3 (87 Δήμοι) αποτελούν αμετάβλητους ΟΤΑ.

Ανάλογα με το πληθυσμιακό τους μέγεθος τον αριθμό των εργαζομένων και τα τακτικά έσοδα, οι δήμοι της κάθε ομάδας διακρίνονται σε 4 υποομάδες :

- Μεγάλοι
- Μεσαίοι προς μεγάλοι
- Μικροί προς μεσαίοι
- Μικροί

Ομάδα	Υποομάδα	Πληθυσμός	Αριθμός δήμων	Μέσος πληθυσμός	Μέσος αριθμός προσωπικού
Δήμοι Μητροπολιτικών κέντρων	Μεσαίοι προς μεγάλοι δήμοι	25.000 -60.000	22	39.973	255
	Μεγάλοι δήμοι*	>60.000	25	84.534	512
Περιφερειακοί Ηπειρωτικοί δήμοι / Δήμοι Κρήτης και Λοιποί νησιωτικοί δήμοι	Μικροί δήμοι	<=10.000	37	5.480	29
	Μικροί προς μεσαίοι δήμοι	10.001 -30.000	127	19.187	90
	Μεσαίοι προς μεγάλοι δήμοι	30.001 - 60.000	43	39.864	199
	Μεγάλοι δήμοι	>60.000	21	92.466	523
Νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου	Μικροί νησιωτικοί δήμοι**	<= 3.000	27	1.152	13
	Μικροί προς μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι***	3.001 - 20.000	13	10.894	89
	Μεσαίοι προς μεγάλοι νησιωτικοί δήμοι	20.001 -60.000	7	33.330	258
	Μεγάλοι νησιωτικοί δήμοι	>60.000	3	105.729	796
			325		

*Στην ανάλυση δεν συμπεριλαμβάνονται οι Δήμοι Αθηναίων και Θεσσαλονίκης

**Στην ανάλυση δεν συμπεριλαμβάνεται ο Δήμος Λέρου

***Στην ανάλυση δεν συμπεριλαμβάνεται ο Δήμος Κέας

3 ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΧΕΔΙΑ Ο.Ε.Υ.

Για κάθε μια από τις 10 υποομάδες που οριοθετήθηκαν με την τυπολογία των νέων Δήμων συντάχθηκε ένας πρότυπος ΟΕΥ. Επομένως έχουν συνταχθεί :

- 2 πρότυπα που αφορούν σε αστικούς δήμους μητροπολιτικών κέντρων¹
- 4 πρότυπα που αφορούν σε νησιωτικούς δήμους Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου
- 4 πρότυπα που αφορούν σε ηπειρωτικούς και λοιπούς νησιωτικούς δήμους

3.1 Η γενική προσέγγιση της σύνταξης των προτύπων

Καθοριστική επίδραση στη σύνταξη του ΟΕΥ ενός δήμου έχει το πληθυσμιακό μέγεθος, από το οποίο εξαρτώνται τα τακτικά έσοδα και επομένως ο αριθμός προσωπικού. Στη συνέχεια ανάλογα με το πληθυσμιακό μέγεθος οριοθετούνται 3 διαφορετικές προσεγγίσεις που διέπουν τη σύνταξη των προτύπων σχεδίων ΟΕΥ.

1. Μεγάλοι και μεγαλο-μεσαίοι δήμοι : Ενίσχυση και συμπλήρωση των ήδη αναπτυγμένων υπηρεσιών

Οι νέοι ηπειρωτικοί δήμοι που ανήκουν στις δύο μεγαλύτερες πληθυσμιακές υποομάδες, προέρχονται συνήθως από τη συνένωση ενός μεγαλύτερου πληθυσμιακά ΟΤΑ (συνήθως πρωτεύουσα νομού ή μεγάλη πόλη) με μικρότερους γειτονικούς ΟΤΑ. Ο μεγάλος ΟΤΑ έχει ήδη σχετικά επαρκή στελέχωση και αναπτυγμένες υπηρεσίες, οι οποίες θα ενισχυθούν από τη συνένωση καθώς και από τη μεταφορά προσωπικού από τη Ν.Α. και την ΤΥΔΚ.

Οι μεγάλοι και μεγαλο-μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου, περιλαμβάνουν τις πρωτεύουσες των νομών των 3 νησιωτικών Περιφερειών.

Στις δύο μεγαλύτερες πληθυσμιακές υποομάδες δήμων εντάσσονται και οι δήμοι των μητροπολιτικών κέντρων. Όσοι από αυτούς δεν είναι αμετάβλητοι, προέρχονται από τη συνένωση δύο ή περισσότερων ΟΤΑ με αναπτυγμένες υπηρεσίες και επαρκή στελέχωση.

Τα κύρια ζητήματα στην σύνταξη του ΟΕΥ των μεγαλύτερων πληθυσμιακά δήμων είναι : α) η οργάνωση νέων υπηρεσιών για τις μεταφερόμενες από τη ΝΑ αρμοδιότητες, β) η αποκέντρωση ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και γ) η οργάνωση της παροχής διοικητικής υποστήριξης σε μικρότερους δήμους.

2. Μικρο-Μεσαίοι δήμοι : Δημιουργία ολοκληρωμένων υπηρεσιών.

Οι δήμοι αυτοί προέρχονται συνήθως από τη συνένωση ΟΤΑ οι οποίοι δεν έχουν αναπτυγμένες υπηρεσίες, όμως το πληθυσμιακό μέγεθος του νέου Δήμου και οι συνέργειες που θα προκύψουν από τη συνένωση, δημιουργούν τη δυνατότητα συγκρότησης και στελέχωσης υπηρεσιών για την άσκηση τόσο των υφιστάμενων όσο

---

¹ Οι Δήμοι Αθηναίων και Θεσ/νίκης θεωρούνται ιδιαίτερες περιπτώσεις και δεν καλύπτονται από τα πρότυπα.

και των νέων μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων. Αναμένεται να υπάρξουν οικονομίες συγκέντρωσης και να δημιουργηθεί ισχυρότερος και επαρκέστερος υπηρεσιακός μηχανισμός.

Τα κύρια ζητήματα στην σύνταξη του ΟΕΥ των μικρομεσαίων πληθυσμιακά δήμων είναι : α) η συγκρότηση κεντρικών υπηρεσιών για την άσκηση των υφιστάμενων και των νέων αρμοδιοτήτων και β) η αποκέντρωση ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Οι μικρο-μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου, συνήθως αποτελούν κέντρα νησιωτικών περιφερειακών ενοτήτων και έχουν επομένως το επιπρόσθετο καθήκον της παροχής διοικητικής υποστήριξης στους μικρότερους νησιωτικούς δήμους της περιφερειακής ενότητας.

3. Μικροί ορεινοί και νησιωτικοί δήμοι : Δημιουργία υπηρεσιών κάλυψης των βασικών αναγκών.

Οι δήμοι αυτοί είναι μικροί ορεινοί/αγροτικοί και νησιωτικοί δήμοι, χωρίς αναπτυγμένες υπηρεσίες. Με δεδομένο ότι τα δημοτικά έσοδα θα κινούνται σε χαμηλά επίπεδα, το ζητούμενο είναι η συγκρότηση και στελέχωση των υπηρεσιών τους να ανταποκρίνεται στην ικανοποίηση των βασικών αναγκών. Οι δήμοι αυτοί δεν διαθέτουν συνήθως την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων και επομένως οι ανάγκες αυτές θα ικανοποιηθούν μέσω της δυνατότητας παροχής διοικητικής υποστήριξης από μεγαλύτερους δήμους (Άρθρα 206 και 209, Ν. 3852/10).

3.2 Οι υφιστάμενες και οι νέες δημοτικές υπηρεσίες

Οι υφιστάμενες δημοτικές υπηρεσίες

Σύμφωνα με τις σημερινές τους αρμοδιότητες, οι Δήμοι περιλαμβάνουν τις ακόλουθες υπηρεσίες :

- Διοικητικές Υπηρεσίες
- Οικονομικές Υπηρεσίες
- Τεχνικές Υπηρεσίες
- Υπηρεσίες Καθαριότητας - Διαχείρισης απορριμμάτων
- Υπηρεσίες Πρασίνου
- Πολεοδομικές & Τοπογραφικές Υπηρεσίες
- Υπηρεσίες Νομικής υποστήριξης
- Υπηρεσίες Πληροφορικής
- Υπηρεσίες Προγραμματισμού – Οργάνωσης - Ποιότητας
- Υπηρεσίες Δημοτικής αστυνομίας
- Υπηρεσίες ΚΕΠ
- Κοινωνικές Υπηρεσίες & Υπηρεσίες υγείας
- Υπηρεσίες Πολιτισμού
- Υπηρεσίες Αθλητισμού
- Λοιπές Υπηρεσίες

Οι νέες δημοτικές υπηρεσίες

Σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης : α) μεταφέρονται στους νέους Δήμους νέες αρμοδιότητες από τις ΝΑ κατά φάσεις και β) ειδικά στους νησιωτικούς Δήμους των

περιφερειών Βορείου & Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων νήσων μεταφέρονται επιπρόσθετες αρμοδιότητες.

Η άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων από τους Δήμους θα απαιτήσει την ανάθεση ορισμένων νέων αρμοδιοτήτων σε υφιστάμενες δημοτικές υπηρεσίες ή τη δημιουργία νέων δημοτικών υπηρεσιών. Προβλέπεται επομένως στους πρότυπους ΟΕΥ η ενδυνάμωση ήδη υφισταμένων υπηρεσιών ή η εξαρχής δημιουργία νέων υπηρεσιών όπως είναι οι υπηρεσίες :

- Πολεοδομίας
- Κοινωνικής Πρόνοιας
- Δημόσιας υγείας
- Γεωργίας και Κτηνοτροφίας
- Αλιείας κ.α.

Οι υποχρεωτικές δημοτικές υπηρεσίες

Στο νόμο του προγράμματος Καλλικράτης (Άρθρο 97) ορίζεται ότι οι ΟΕΥ των νέων Δήμων θα πρέπει να περιλαμβάνουν υπηρεσιακές μονάδες με τα ακόλουθα αντικείμενα :

- α) Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- β) Οικονομική υπηρεσία
- γ) Τεχνική υπηρεσία
- δ) Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- ε) Διαφάνειας
- στ) Νομικής υποστήριξης
- ζ) Διοίκησης – Διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
- η) Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- θ) Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας
- ι) Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς και
- ια) Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας, εφόσον ασκούνται αντίστοιχες αρμοδιότητες.

3.3 Οι κεντρικές υπηρεσίες των νέων Δήμων που προβλέπονται στους πρότυπους ΟΕΥ

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν κεντρικές υπηρεσίες (στην έδρα του νέου Δήμου) και αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των πρώην ΟΤΑ.

Ανάλογα με το αντικείμενο και τους σκοπούς τους, οι κεντρικές υπηρεσίες του νέου Δήμου μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής :

- **Επιτελικές Υπηρεσίες**, με αρμοδιότητες την παροχή επιτελικής υποστήριξης στα πολιτικά όργανα και στις δημοτικές υπηρεσίες, δηλ. επεξεργασμένων στοιχείων και προτάσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.
- **Υπηρεσίες Υποστήριξης**, με αρμοδιότητες την παροχή διοικητικής, οικονομικής και τεχνικής υποστήριξης σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες.

- **Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής**, με αρμοδιότητες των νέων Δήμων που αφορούν την προστασία του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος και την προώθηση της αστικής ανάπτυξης.
- **Υπηρεσίες Κοινωνικής προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού**, με αρμοδιότητες των νέων Δήμων που αφορούν στην κοινωνική προστασία, στη προστασία της δημόσιας υγείας και στην παροχή υπηρεσιών στους τομείς της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.
- **Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης**, με αρμοδιότητες των νέων Δήμων που αφορούν στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής (φυτική και ζωική παραγωγή), στη μεταποίηση και στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, τουρισμός) καθώς και την προαγωγή της απασχόλησης.

Οι κεντρικές υπηρεσίες ενός μεγάλου Δήμου περιλαμβάνουν τις ακόλουθες διοικητικές ενότητες :

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικός Γραμματέας • Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου • Νομική Υπηρεσία. • Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας. • Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων • Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας • Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Γενική Διεύθυνση • Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης Πληροφορικής και Διαφάνειας
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση ΚΕΠ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεύθυνση Πολεοδομίας • Διεύθυνση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης • Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού

Στους μικρότερους Δήμους προσαρμόζεται ανάλογα η προηγούμενη οργανωτική δομή (Βλ 4.1).

3.4 Οι οργανικές μονάδες που θα ασκούν τις νέες μεταφερόμενες αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης μεταφέρονται στους νέους Δήμους νέες αρμοδιότητες από τις ΝΑ κατά φάσεις. Οι πρότυποι ΟΕΥ ενσωματώνουν όλες τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες των νέων Δήμων, ανεξάρτητα του χρόνου έναρξης της άσκησής τους.

Οι νέες υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν για να ασκούν τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες στους μεγάλους δήμους φαίνονται στον επόμενο πίνακα (Βλ. Παράρτημα Γ Κεφ. 13).

Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσία Αγροτικής Παραγωγής • Υπηρεσία Αλιείας • Υπηρεσία Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας (μόνο για τους νησιωτικούς δήμους) • Υπηρεσία Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσία Κοινωνικής Πολιτικής • Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας • Υπηρεσία Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας • Υπηρεσία Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης • Υπηρεσία Πολιτισμού και Αθλητισμού
Υπηρεσίες Πολεοδομίας	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσία Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών • Υπηρεσία Πολεοδομικών Εφαρμογών • Υπηρεσία Ελέγχου Κατασκευών
Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Πρασίνου	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Πολιτικής προστασίας
Τεχνικές Υπηρεσίες	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσία Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων • Υπηρεσία Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας • Υπηρεσία Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

3.5 Οργανικές μονάδες για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των Δήμων και την εξυπηρέτηση του πολίτη

Για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των νέων Δήμων προβλέπεται η υπηρεσία Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής η οποία στους μεγάλους δήμους περιλαμβάνει :

- Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- Τμήμα Αποτελεσματικότητας, Ποιότητας και Οργάνωσης
- Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Παράλληλα στις διοικητικές υπηρεσίες προβλέπεται μονάδα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη εκτός από τα ΚΕΠ προβλέπονται :

- η υπηρεσία Διοικητικής βοήθειας,
- η υπηρεσία Διαφάνειας και
- οι αποκεντρωμένες δημοτικές υπηρεσίες (Βλ. παρ. 3.6)

Η αποκεντρωμένη υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη προβλέπεται να μπορεί να λειτουργεί ως «**Δημοτικό ΚΕΠ**», για το σκοπό αυτό :

- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους κεντρική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.

3.6 Οι αποκεντρωμένες δημοτικές υπηρεσίες

Οι νέοι Δήμοι είναι μεγαλύτεροι από τους υφιστάμενους κατά γεωγραφική και πληθυσμιακή έννοια. Τίθεται επομένως εντονότερα το ζήτημα της καλύτερης εξυπηρέτησης των δημοτών με την λειτουργία στις έδρες των πρώην ΟΤΑ σειράς δημοτικών υπηρεσιών.

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν τις κυριότερες περιπτώσεις όπου είναι δυνατόν να απαιτηθεί η σύσταση αποκεντρωμένων υπηρεσιών :

- Υπηρεσία ΚΕΠ.
- Υπηρεσία Καθαριότητας & Ανακύκλωσης
- Υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη
- Υπηρεσία Οικονομικών θεμάτων
- Υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας.
- Υπηρεσία Συντήρησης υποδομών ή Τεχνική Υπηρεσία (για τους μεγαλύτερους νησιωτικούς δήμους)
- Γραφείο Αδειοδοτήσεων Επιχειρήσεων (για τους μεγαλύτερους νησιωτικούς δήμους)

Κοινωνικές υπηρεσίες, όπως π.χ. Βοήθεια στο σπίτι, ΚΑΠΗ, δομές παιδικής φροντίδας κλπ, θα παρέχονται τοπικά μέσω των αποκεντρωμένων παραρτημάτων του Νομικού Προσώπου του Δήμου.

3.7 Η λειτουργία των νέων συλλογικών οργάνων και η διασύνδεσή τους με τον υπηρεσιακό μηχανισμό

Η αποτελεσματική λειτουργία των νέων συλλογικών οργάνων του Ν.3852/10 Δήμου (Εκτελεστική Επιτροπή, Οικονομική Επιτροπή, Επιτροπή ποιότητας ζωής, Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου, Επιτροπή Διαβούλευσης, Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, Επιτροπή Τουριστικής Προβολής, Συμβούλια κοινοτήτων), προϋποθέτει την κατάλληλη διασύνδεση της λειτουργίας των οργάνων αυτών με τις δραστηριότητες των δημοτικών υπηρεσιών.

Στους πρότυπους ΟΕΥ προβλέπεται μονάδα διοικητικής υποστήριξης των συλλογικών οργάνων, ενώ παράλληλα για όλα τα όργανα υπάρχουν και οι κατάλληλες μονάδες με το αντίστοιχο θεματικό αντικείμενο.

3.8 Ο συντονισμός των δημοτικών υπηρεσιών

Η λειτουργία του συντονισμού των δραστηριοτήτων των δημοτικών υπηρεσιών αποτελεί, σύμφωνα με τις αρχές του management, μέρος της γενικότερης λειτουργίας της άσκησης διοίκησης των δημοτικών υποθέσεων. Όπως καθορίζεται από το νόμο, ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Στο πλαίσιο της άσκησης διοίκησης, τα όργανα αυτά επιτελούν και συντονιστικές λειτουργίες για την υλοποίηση των δημοτικών υποθέσεων.

Το παρατηρούμενο σε πολλές περιπτώσεις έλλειμμα συντονισμού των επιμέρους δημοτικών υπηρεσιών, εστιάζεται περισσότερο στο επίπεδο της καθημερινής λειτουργίας και κυρίως σε ζητήματα που λύνονται με τη συμμετοχή περισσότερων οργανικών μονάδων. Για τις περιπτώσεις αυτές ο νομοθέτης έχει προβλέψει τη δυνατότητα υποστήριξης του Δημάρχου από :

- Αντιδημάρχους
- Γενικό Γραμματέα ή Γενικό Διευθυντή

Η σύσταση θέσης μετακλητού Γενικού Γραμματέα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας εναπόκειται στην απόφαση των αρμόδιων πολιτικών οργάνων του Δήμου. Μπορούν να συνιστούν θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα Δήμοι με πληθυσμό πάνω από 20.000 κατοίκους.

Η σύσταση Γενικής Διεύθυνσης με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας εναπόκειται στην απόφαση των αρμόδιων πολιτικών οργάνων του Δήμου. Μπορούν να συνιστούν Γενική Διεύθυνση Δήμοι με πληθυσμό πάνω από 50.000 κατοίκους. Οι Δήμοι Πειραιώς, Νίκαιας, Περιστερίου, Καλλιθέας, Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Ηρακλείου Κρήτης, Πάτρας, Βόλου και Ιωαννίνων μπορούν να συστήσουν μέχρι και δύο Γενικές Διευθύνσεις.

Στους πρότυπους ΟΕΥ, έχει καταβληθεί προσπάθεια μείωσης του αριθμού των διοικητικών ενοτήτων που θα υπάγονται στο Γενικό Διευθυντή. Έτσι τα πρότυπα των μεγάλων Δήμων περιλαμβάνουν Διευθύνσεις με 4 Τμήματα κατά μέσο όρο. Η επιλογή αυτή αναμένεται να βελτιώσει τη δυνατότητα διοίκησης και συντονισμού των δημοτικών υπηρεσιών.

Πέραν αυτών και στο επίπεδο του υπηρεσιακού μηχανισμού πρέπει επιπρόσθετα να ληφθεί πρόνοια για την ανάπτυξη μηχανισμών συντονισμού οριζόντιας πληροφόρησης, επικοινωνίας, και συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών.

Για το σκοπό αυτό προβλέπονται :

- Συντονιστικά Συμβούλια με τη συμμετοχή προϊστάμενων για τον συντονισμό των ενεργειών μεταξύ υπηρεσιών
- Μόνιμες ή παροδικές διατμηματικές επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν σε περισσότερες διοικητικές ενότητες του Δήμου.

- Ομάδες διοίκησης έργου ή προγράμματος
- Συντονιστές (project managers) για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού από διάφορες διοικητικές ενότητες.
- Υπάλληλοι - σύνδεσμοι με το ρόλο του συνδετικού κρίκου μεταξύ δύο υπηρεσιακών μονάδων με ισχυρή αλληλεξάρτηση.

4 ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΔΗΜΩΝ

4.1 Περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά

Στον επόμενο πίνακα φαίνεται η σταδιακή προσαρμογή του οργανωτικού σχήματος των προτύπων των ηπειρωτικών δήμων για τα 4 μεγέθη Δήμων.

- Μεγάλοι Δήμοι
- Μεσαίοι προς μεγάλοι Δήμοι
- Μικροί προς μεσαίοι Δήμοι
- Μικροί Δήμοι

Οι δημοτικές υπηρεσίες ομαδοποιούνται στις εξής ενότητες :

- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ
- ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΔΗΜΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ			
Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ο Τμήμα Αστυνόμευσης 	Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ο Τμήμα Αστυνόμευσης 	Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Γενικός Διευθυντής Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης ο Τμήμα Αποτελεσματικότητας Ποιότητας και Οργάνωσης ο Τμήμα ΤΠΕ 	Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης ο Τμήμα ΤΠΕ 	Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης ο Γραφείο ΤΠΕ 	Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, Πληροφορικής και Διαφάνειας
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			
Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής ο Τμήμα Αλιείας ο Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Τμήμα Απασχόλησης ο Τμήμα Τουρισμού 	Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής ο Τμήμα Αλιείας ο Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού 	Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής ο Γραφείο Αλιείας ο Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού 	Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής ο Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ Ο.Ε.Υ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΔΗΜΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ			
<p>Δ/ση Πολεοδομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών ο Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών ο Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών <p>Δ/ση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας & Ανακύκλωσης ο Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών ο Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργειών ο Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων <p>Δ/ση Περιβάλλοντος και Πρασίνου</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου ο Τμήμα Κοιμητηρίων ο Τμήμα Σφαγείων 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Πολεοδομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών ο Γραφείο Πολεοδομικών Εφαρμογών ο Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών <p>Δ/ση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών ο Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργειών ο Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων <p>Δ/ση Περιβάλλοντος και Πρασίνου</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου 	<p>Δ/ση Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Πολεοδομίας ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Περιβάλλοντος και Καθαριότητας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Γραφείο Καθαριότητας και Πρασίνου
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ			
<p>Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής ο Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας ο Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας ο Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης ο Τμήμα Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς 	<p>Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ο Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας ο Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ο Γραφείο Προστασίας της Δημόσιας Υγείας ο Γραφείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού 	<p>Αυτοτελές Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p>

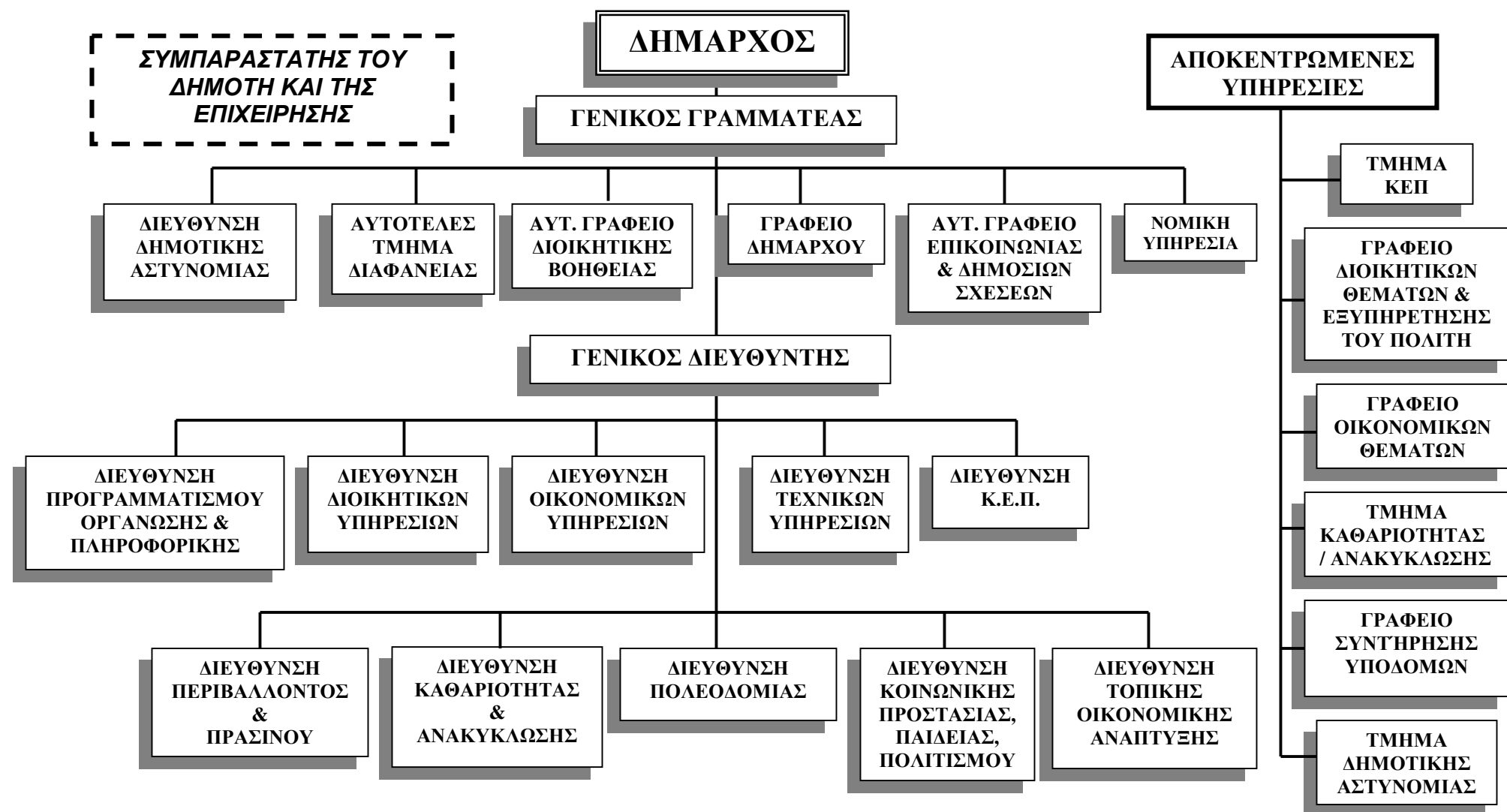

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός)
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ			
<p>Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης ο Τμήμα Ληξιαρχείου ο Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ο Τμήμα Ανάπτυξης Α/Δ ο Τμήμα Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού ο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας <p>Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης ο Τμήμα Λογιστηρίου και Αποθηκών ο Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας ο Τμήμα Ταμείου ο Τμήμα Προμηθειών Υλικών / Εξοπλισμού / Υπηρεσιών <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων ο Τμήμα Κτιριακών Έργων και Υπαιθρίων Χώρων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης ο Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων ο Τμήμα Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας ο Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών <p>Δ/νση ΚΕΠ</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών ο Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης 	<p>Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου ο Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας <p>Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών ο Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας ο Τμήμα Ταμείου <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης ο Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων ο Τμήμα Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων <p>Δ/νση ΚΕΠ</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών ο Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης 	<p>Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών ο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας ο Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών ο Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου ο Τμήμα ΚΕΠ <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Τεχνικών Έργων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Συγκοινωνιών ο Τμήμα Ύδρευσης / Αποχέτευσης 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών ο Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών και Ταμείου <p>Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ</p> <p>Αυτοτελές Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Τεχνικών Έργων ο Γραφείο Η/Μ έργων και Συγκοινωνιών ο Γραφείο Ύδρευσης / Αποχέτευσης

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ Ο.Ε.Υ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΔΗΜΟΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Γραφείο Συντήρησης Υποδομών Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Γραφείο Συντήρησης Υποδομών	Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Γραφείο Συντήρησης Υποδομών	Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών / Οικονομικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ

4.2 Αστικοί δήμοι μητροπολιτικών κέντρων (Αθηνών και Θεσ/νίκης)

Τα πρότυπα των αστικών δήμων μητροπολιτικών κέντρων δεν περιλαμβάνουν:

- υπηρεσία αγροτικής ανάπτυξης
- υπηρεσία αλιείας
- υπηρεσία σφαγείων
- υπηρεσία υδραυλικών και εγχειοβελτιωτικών έργων

Όσοι μητροπολιτικοί δήμοι όμως έχουν παράκτια ζώνη και σχετική δραστηριότητα στην περιοχή τους θα πρέπει να προβλέψουν υπηρεσία Αλιείας.

Ως προς τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες προβλέπονται μόνο εκείνες που στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του πολίτη, δηλ. ΚΕΠ, Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη και Γραφείο Οικονομικών θεμάτων.

Επίσης οι κεντρικές υπηρεσίες στους δήμους μητροπολιτικών κέντρων δεν προβλέπονται ότι θα είναι όλες εγκαταστημένες στην έδρα τους. Λόγω έλλειψης κτιρίων είναι δυνατό πχ οι Τεχνικές υπηρεσίες του νέου Δήμου να συγκεντρωθούν και να εγκατασταθούν στον ένα συνενούμενο πρώην ΟΤΑ και οι Διοικητικές και Οικονομικές υπηρεσίες να εγκατασταθούν στον άλλο συνενούμενο ΟΤΑ.

**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΚΕΝΤΡΩΝ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ**

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ	
Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/νση Δημοτικής Αστυνομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ο Τμήμα Αστυνόμευσης 	Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/νση Δημοτικής Αστυνομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ο Τμήμα Αστυνόμευσης
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
Γενικός Διευθυντής Δ/νση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης ο Τμήμα Αποτελεσματικότητας Ποιότητας και Οργάνωσης ο Τμήμα ΤΠΕ 	Δ/νση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης ο Τμήμα ΤΠΕ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Τμήμα Απασχόλησης ο Τμήμα Τουρισμού 	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	
Δ/νση Πολεοδομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών ο Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών ο Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας & Ανακύκλωσης ο Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών ο Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων ο Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων Δ/νση Περιβάλλοντος και Πρασίνου <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου ο Τμήμα Κοιμητηρίων 	Δ/νση Πολεοδομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών ο Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών ο Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών ο Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων ο Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων Δ/νση Περιβάλλοντος και Πρασίνου <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου ο Τμήμα Κοιμητηρίων

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	
<p>Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής ο Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας ο Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας ο Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης ο Τμήμα Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς 	<p>Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ο Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας ο Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	
<p>Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης ο Τμήμα Ληξιαρχείου ο Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ο Τμήμα Ανάπτυξης Α/Δ ο Τμήμα Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού ο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας <p>Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης ο Τμήμα Λογιστηρίου και Αποθηκών ο Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας ο Τμήμα Ταμείου ο Τμήμα Προμηθειών Υλικών / Εξοπλισμού / Υπηρεσιών <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων ο Τμήμα Κτιριακών Έργων και Υπαιθρίων Χώρων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης ο Τμήμα Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας ο Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών <p>Δ/νση ΚΕΠ</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών ο Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης 	<p>Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου ο Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας <p>Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών ο Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας ο Τμήμα Ταμείου <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης ο Τμήμα Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων <p>Δ/νση ΚΕΠ</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών ο Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
<p>Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων</p>	<p>Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων</p>

4.3 Νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου

Προκειμένου να ενταχθούν οι επιπρόσθετες αρμοδιότητες των νησιωτικών Δήμων, έγιναν οι αναγκαίες προσθήκες στις εξής υπηρεσίες (Βλ. Παράρτημα Γ Κεφ. 13) :

- Υπηρεσία Αγροτικής Ανάπτυξης
- Υπηρεσία Αλιείας
- Υπηρεσία Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- Υπηρεσία Προαγωγής της δημόσιας υγείας
- Τεχνική Υπηρεσία (Συγκοινωνιακά και κτιριακά έργα)
- Υπηρεσία Συγκοινωνιών

Επίσης δημιουργήθηκε νέα Υπηρεσία Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας (με ανάλογη κλιμάκωση στα επιμέρους πρότυπα), στην οποία ανατέθηκαν οι αρμοδιότητες εξοικονόμησης ενέργειας, που στους υπόλοιπους δήμους έχει ενταχθεί στην υπηρεσία περιβάλλοντος και οι αρμοδιότητες αδειών Εγκαταστάσεων, οι οποίες στους υπόλοιπους δήμους έχουν ενταχθεί στην Τεχνική υπηρεσία / Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών.

Ως προς τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες προβλέπονται στους μεγαλύτερους νησιωτικούς δήμους επιπλέον των όσων προβλέπονται στους ηπειρωτικούς :

- Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών (που θα περιλάβει και τα θέματα του Γραφείου συντήρησης υποδομών των ηπειρωτικών δήμων).
- Γραφείο Αδειοδοτήσεων Επιχειρήσεων (για τα θέματα των αδειοδοτήσεων καταστημάτων)

Στους μικρούς νησιωτικούς δήμους δεν προβλέπονται αποκεντρωμένες υπηρεσίες, διότι στην πλειοψηφία τους είναι αμετάβλητοι.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΔΗΜΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ			
Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ο Τμήμα Αστυνόμευσης 	Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού ο Τμήμα Αστυνόμευσης 	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Γενικός Διευθυντής Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης ο Τμήμα Αποτελεσματικότητας Ποιότητας και Οργάνωσης ο Τμήμα ΤΠΕ 	Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης ο Τμήμα ΤΠΕ 	Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης ο Γραφείο ΤΠΕ 	Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			
Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής ο Τμήμα Αλιείας ο Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Τμήμα Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας ο Τμήμα Απασχόλησης ο Τμήμα Τουρισμού 	Δ/ση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής ο Τμήμα Αλιείας ο Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Τμήμα Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας ο Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού 	Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής ο Γραφείο Αλιείας ο Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Γραφείο Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας ο Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού 	

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ Ο.Ε.Υ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΔΗΜΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ			
<p>Δ/νση Πολεοδομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών ο Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών ο Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών <p>Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας & Ανακύκλωσης ο Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών ο Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων ο Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων <p>Δ/νση Περιβάλλοντος και Πρασίνου</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου ο Τμήμα Κοιμητηρίων ο Τμήμα Σφαγείων 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Πολεοδομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών ο Γραφείο Πολεοδομικών Εφαρμογών ο Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών <p>Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών ο Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων ο Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων <p>Δ/νση Περιβάλλοντος και Πρασίνου</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου 	<p>Δ/νση Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Πολεοδομίας ο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης ο Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου 	
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ			
<p>Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής ο Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας ο Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας ο Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης ο Τμήμα Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς 	<p>Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ο Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας ο Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ο Γραφείο Προστασίας της Δημόσιας Υγείας ο Γραφείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού 	<p>Αυτοτελές Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p>

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ Ο.Ε.Υ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ			
<p>Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης ο Τμήμα Ληξιαρχείου ο Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ο Τμήμα Ανάπτυξης Α/Δ ο Τμήμα Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού ο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας <p>Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης ο Τμήμα Λογιστηρίου και Αποθηκών ο Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας ο Τμήμα Ταμείου ο Τμήμα Προμηθειών Υλικών / Εξοπλισμού / Υπηρεσιών <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων ο Τμήμα Κτιριακών Έργων και Υπαιθρίων Χώρων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης ο Τμήμα Υδραυλικών και Εγχειοβελτιωτικών Έργων ο Τμήμα Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας και Αδειών Μεταφορών <p>Δ/νση ΚΕΠ</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών ο Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης 	<p>Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου ο Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας <p>Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών ο Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας ο Τμήμα Ταμείου <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης ο Τμήμα Υδραυλικών και Εγχειοβελτιωτικών Έργων ο Τμήμα Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας και Αδειών Μεταφορών <p>Δ/νση ΚΕΠ</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών ο Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης 	<p>Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου ο Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών ο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας ο Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών ο Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου ο Τμήμα ΚΕΠ <p>Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Τμήμα Τεχνικών Έργων ο Τμήμα Η/Μ έργων και Συγκοινωνιών ο Τμήμα Ύδρευσης / Αποχέτευσης 	<p>Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών ο Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών και Ταμείου <p>Αυτοτελές Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Τεχνικών Έργων ο Γραφείο Η/Μ έργων και Συγκοινωνιών ο Γραφείο Ύδρευσης /Αποχέτευσης ο Γραφείο Περιβάλλοντος και Καθαριότητας <p>Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ</p>

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ Ο.Ε.Υ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΔΗΜΟΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Τμήμα Τεχνικών υπηρεσιών Γραφείο Αδειοδότησης Επιχειρήσεων Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Τμήμα Τεχνικών υπηρεσιών Γραφείο Αδειοδότησης Επιχειρήσεων	Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Γραφείο Συντήρησης Υποδομών	

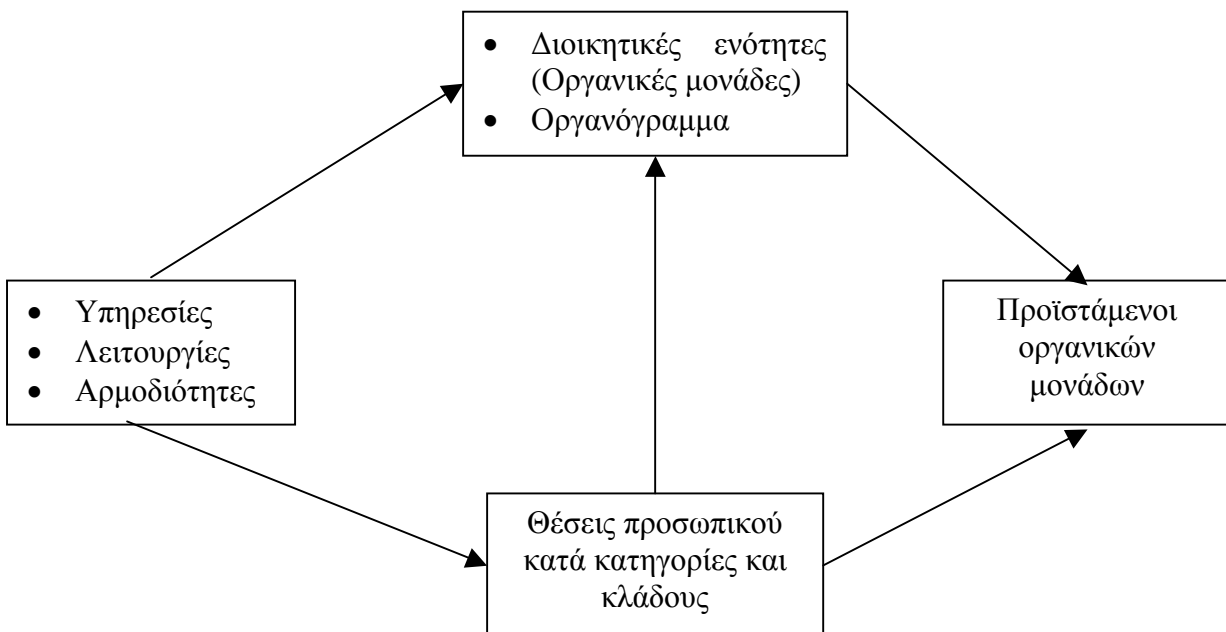
5 ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ Ο.Ε.Υ.

5.1 Το περιεχόμενο ενός ΟΕΥ και οι παράγοντες που το καθορίζουν

Η σύνταξη του ΟΕΥ ενός Δήμου αναφέρεται :

- στην επιλογή των λειτουργιών / αντικειμένων που θα εκτελούνται από τις δημοτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΤΑ
- στο σχεδιασμό της οργανωτικής δομής των υπηρεσιών (κάθετη και οριζόντια διαίρεση της εργασίας, μηχανισμοί συντονισμού, χωρική αποκέντρωση υπηρεσιών)
- στον προγραμματισμό των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό μέσω της πρόβλεψης των οργανικών θέσεων
- στον καθορισμό των κλάδων προϊσταμένων για κάθε οργανική μονάδα

Σχήμα 1 : Το περιεχόμενο ενός ΟΕΥ

Ένας Ο.Ε.Υ. θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής μέρη :

ΜΕΡΟΣ 1: ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ (Περιγράφει τη διάρθρωση των υπηρεσιών σε Διευθύνσεις, Τμήματα και Αυτ. Γραφεία)

ΜΕΡΟΣ 2 : ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Περιγράφει τις αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων)

ΜΕΡΟΣ 3 : ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΕΠΙΟΠΤΕΙΑ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ (Περιγράφει τις αρμοδιότητες προϊσταμένων και λοιπές ρυθμίσεις σε ζητήματα διοίκησης και συντονισμού των δημοτικών υπηρεσιών)

ΜΕΡΟΣ 4 : ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Προσδιορίζει τις αναγκαίες οργανικές θέσεις του προσωπικού κατά κατηγορία και κλάδο / ειδικότητα).

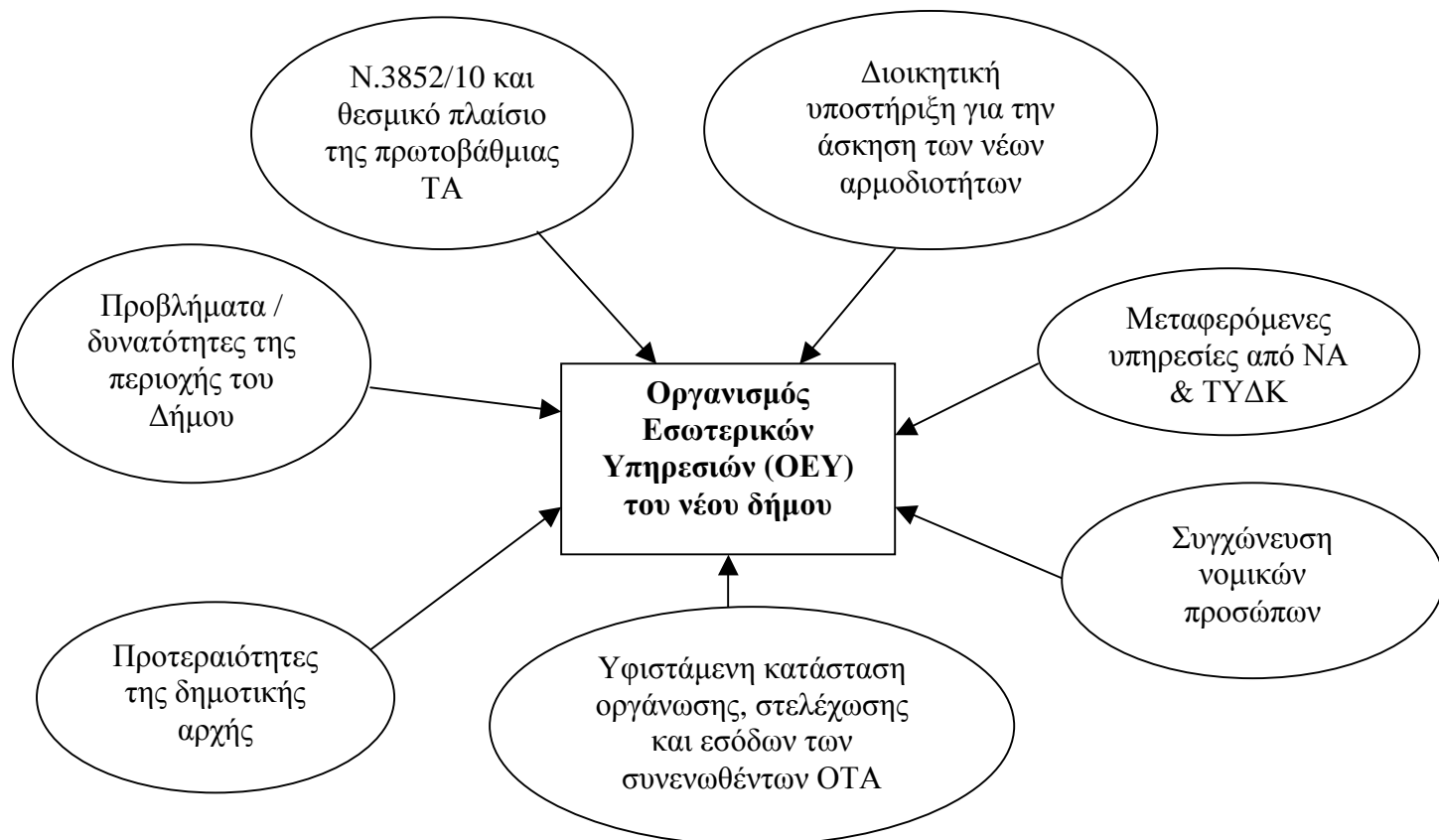
ΜΕΡΟΣ 5 : ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Προσδιορίζει τους κλάδους προϊσταμένων για κάθε οργανική μονάδα)

ΜΕΡΟΣ 6 : ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το περιεχόμενο του ΟΕΥ ενός νέου Δήμου θα πρέπει να καθοριστεί, αφού προηγουμένως ληφθούν υπόψη :

1. ο Ν.3852/10 και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ
2. τα χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου, τα προβλήματα και οι δυνατότητες ανάπτυξής της
3. η υφιστάμενη οργάνωση, ο αριθμός και οι κλάδοι του υφιστάμενου προσωπικού καθώς και οικονομικά χαρακτηριστικά των ΟΤΑ που συνενώνονται
4. τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ που συνενώνονται (Νομικά πρόσωπα ΔΔ, Επιχειρήσεις) και ο τρόπος συγχώνευσής τους
5. οι υπηρεσίες που θα μεταφερθούν από την ΝΑ, οι ΤΥΔΚ καθώς και το προσωπικό που θα προέλθει από τις μετατάξεις
6. η ανάγκη παροχής διοικητικής υποστήριξης για την άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων από τους μεγαλύτερους προς τους μικρότερους δήμους
7. οι προτεραιότητες της νέας Δημοτικής αρχής για ρόλο του νέου Δήμου και για τις λειτουργίες που θα πρέπει να αναπτύξουν οι δημοτικές υπηρεσίες και τα νομικά του πρόσωπα.

Σχήμα 2 : Οι παράγοντες που καθορίζουν το περιεχόμενο ενός ΟΕΥ

5.2 Η διαδικασία σύνταξης του ΟΕΥ Δήμων κάτω των 20.000

Για τη σύνταξη του ΟΕΥ των 153 μικρότερων πληθυσμιακά νέων Δήμων που, κατά κανόνα, είναι και οι πλέον αδύναμοι από πλευράς οικονομικών δυνατοτήτων και στελεχιακού δυναμικού, η ΕΕΤΑΑ έχει συστήσει στο επίπεδο του Νομού ομάδες εργασίας που θα αναλάβουν να συντάξουν τους ΟΕΥ των Δήμων που έχουν πληθυσμό μικρότερο των 20.000. Συγκεκριμένα, σε κάθε Νομό έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετέχουν μέλη υπηρεσιακών συμβουλίων των ΟΤΑ, στελέχη των Διευθύνσεων Τοπικής αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας και σύμβουλοι τοπικής ανάπτυξης των ΤΕΔΚ.

Οι νέοι Δήμοι, μετά την 1/1/2011, θα ορίσουν έναν υπάλληλο αρμόδιο για τη σύνταξη του ΟΕΥ, ο οποίος θα συγκεντρώνει πληροφοριακό υλικό από το Δήμο του και θα αποτελεί το συνδετικό κρίκο της Ομάδας Εργασίας Νομού με το Δήμο.

Η ομάδα εργασίας του κάθε Νομού θα συντάξει τις εισηγητικές εκθέσεις και τους ΟΕΥ των μικρότερων Δήμων του Νομού της, συνεργαζόμενη με τον αρμόδιο υπάλληλο και τη δημοτική αρχή του κάθε Δήμου.

Χρονοδιάγραμμα	Ενέργειες της ΕΕΤΑΑ	Ενέργειες Δημοτικής αρχής	Ενέργειες ομάδας εργασίας Νομού
Μέχρι 31/12/2010	<ul style="list-style-type: none"> - Κατάρτιση προτύπων ΟΕΥ - Κατάρτιση οδηγού για την προσαρμογή των προτύπων ΟΕΥ - Προδιαγραφές του περιεχομένου της εισηγητικής έκθεσης - Συγκρότηση ομάδων εργασίας Νομού για τη σύνταξη των ΟΕΥ των Δήμων κάτω των 20.000 		
Ιανουάριος 2011	Διοργάνωση συνάντησης εργασίας με τους συντονιστές των ομάδων εργασίας Νομού	Ορισμός ενός υπηρεσιακού στελέχους που θα αποτελέσει τον σύνδεσμο του Δήμου με την Ομάδα Εργασίας Νομού.	

<p>Α εξάμηνο του 2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρακολούθηση του έργου των ομάδων εργασίας Νομού, ώστε οι εισηγητικές εκθέσεις και τα σχέδια των ΟΕΥ να παραδοθούν έγκαιρα στις νέες δημοτικές αρχές. - Διαρκής συμβουλευτική υποστήριξη από την ΕΕΤΑΑ, σε όσα ζητήματα αφορούν στη σύνταξη των ΟΕΥ των νέων Δήμων, καθώς και γενικότερα στην αρχική τους συγκρότηση και λειτουργία. 	<p>Συνεργασία της δημοτικής αρχής με την Ομάδα Εργασίας Νομού</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Συνεργασία με αρμόδιο υπάλληλο του νέου Δήμου - Σύνταξη εισηγητικής έκθεσης - Συνεργασία με τις νέες δημοτικές αρχές - Σύνταξη σχεδίου ΟΕΥ - Συγκεντρώσει παρατηρήσεων - Συζήτηση - έγκριση του πρώτου ΟΕΥ του νέου Δήμου στο Δημοτικό συμβούλιο
----------------------------------	--	---	---

5.3 Η διαδικασία σύνταξης του ΟΕΥ Δήμων άνω των 20.000

Για τους 172 μεγαλύτερους πληθυσμιακά νέους δήμους, η ΕΕΤΑΑ θα διοργανώσει ενημερωτικές συναντήσεις εργασίας στις οποίες θα προσκληθούν 1 υπηρεσιακό στέλεχος και 1 αιρετός.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2011 η ΕΕΤΑΑ θα οργανώσει ομάδα στελεχών για την παροχή άμεσης συμβουλευτικής υποστήριξης προς όλους τους Δήμους σε όσα ζητήματα αφορούν στη σύνταξη των ΟΕΥ τους, καθώς και γενικότερα στην αρχική τους συγκρότηση και λειτουργία και θα διανεμίει το σχετικό πληροφοριακό υλικό.

Χρονοδιάγραμμα	Ενέργειες της ΕΕΤΑΑ	Ενέργειες Δημοτικής αρχής	Ενέργειες ομάδας εργασίας Δήμου
<p>Μέχρι 31/12/2010</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Κατάρτιση προτύπων ΟΕΥ - Κατάρτιση οδηγού για την προσαρμογή των πρότυπων ΟΕΥ - Προδιαγραφές 		

	του περιεχομένου της εισηγητικής έκθεσης - Συγκρότηση ομάδων εργασίας Νομού		
Ιανουάριος 2011	Διοργάνωση συναντήσεων εργασίας, στις οποίες θα προσκληθούν 1 υπηρεσιακό στέλεχος και 1 αιρετός από κάθε δήμο άνω των 20.000.	- Ορισμός 1 υπηρεσιακού στελέχους και 1 αιρετού που θα συμμετέχουν στις συναντήσεις εργασίας της ΕΕΤΑΑ - Ορισμός ομάδας εργασίας από στελέχη του Δήμου για την σύνταξη του ΟΕΥ	
Α εξάμηνο του 2011	Διαρκής συμβουλευτική υποστήριξη από την ΕΕΤΑΑ των, σε όσα ζητήματα αφορούν στη σύνταξη των ΟΕΥ νέων Δήμων, καθώς και γενικότερα στην αρχική τους συγκρότηση και λειτουργία.	Συνεργασία της δημοτικής αρχής με την Ομάδα Εργασίας Δήμου	- Σύνταξη εισηγητικής έκθεσης - Συνεργασία με τις νέες δημοτικές αρχές - Σύνταξη σχεδίου ΟΕΥ - Συγκεντρώσει παρατηρήσεων - Συζήτηση - έγκριση του πρώτου ΟΕΥ του νέου Δήμου στο Δημοτικό συμβούλιο

6 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

6.1 Εισαγωγή

Σύντομη περιγραφή των στόχων και της διαδικασίας που ακολουθείται από την Ομάδα εργασίας για τη σύνταξη της εισηγητικής έκθεσης και του σχεδίου ΟΕΥ.

6.2 Φυσιογνωμία / Προβλήματα / Δυνατότητες Ανάπτυξης της περιοχής του νέου Δήμου

Στην ενότητα αυτή θα γίνει περιεκτική αναφορά στα αναπτυξιακά και άλλα δεδομένα της περιοχής του νέου Δήμου. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να παρουσιαστούν τα πληθυσμιακά, γεωγραφικά και διοικητικά χαρακτηριστικά που συνιστούν το προφίλ του νέου Δήμου καθώς και συνοπτικά στοιχεία για την κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική κλπ κατάσταση της περιοχής, τα προβλήματα και τις δυνατότητες ανάπτυξής της.

Για παράδειγμα, ο πληθυσμός, η γεωγραφική θέση, η κατάσταση των δικτύων της περιοχής (ύδρευση-αποχέτευση, οδικό δίκτυο κλπ), οι ανάγκες σε τεχνικές και κοινωνικές υποδομές, οι οικονομικές δραστηριότητες και οι αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής.

6.3 Η υφιστάμενη κατάσταση των συνενωθέντων ΟΤΑ - Αδυναμίες και Δυνατότητες του νέου Δήμου

Στην ενότητα αυτή θα γίνει αρχικά παρουσίαση στοιχείων που αφορούν :

- στην υφιστάμενη οργάνωση και στελέχωση των υπηρεσιών των συνενωθέντων ΟΤΑ (παρουσίαση των προβλέψεων των ΟΕΥ, της πραγματικής οργάνωσης και παρουσίαση στοιχείων του υπάρχοντος προσωπικού)
- στα έσοδα των συνενωθέντων ΟΤΑ
- στις δημοτικές και τοπικές κοινότητες που δημιουργούνται
- στις λειτουργίες και τη στελέχωση των δημοτικών νομικών προσώπων που υπάρχουν στη περιοχή του νέου δήμου.
- στα κτίρια, τον μηχανολογικό εξοπλισμό, την επίπλωση γραφείου και τον εξοπλισμό πληροφορικής που είναι διαθέσιμος

Σε συνέχεια θα πρέπει να εντοπιστούν :

- τα πιο σημαντικά προβλήματα οι αδυναμίες που προκύπτουν όσον αφορά τις ελλείψεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους κατοίκους και τους οικισμούς του νέου Δήμου, τις ελλείψεις σε κτιριακή υποδομή και εξοπλισμό, τις ελλείψεις σε κρίσιμες ειδικότητες προσωπικού και τις δυσκολίες πρόσβασης των κατοίκων των κοινοτήτων στην έδρα του νέου Δήμου.
- καθώς και τα πλεονεκτήματα και οι δυνατότητες που μπορούν να αξιοποιηθούν από τον νέο Δήμο σχετικά με τα προηγούμενα ζητήματα.

6.4 Μεταφερόμενες υπηρεσίες από Ν.Α.

Στην ενότητα αυτή θα γίνει αναφορά στις υπηρεσίες που μεταφέρονται όπως :

- Οι ΤΥΔΚ
- Τα ΚΕΠ των ΝΑ
- Οι υπηρεσίες Πολεοδομίας και Πρόνοιας των ΝΑ
- Τα αποκεντρωμένα Πολεοδομικά Γραφεία των ΝΑ
- Τα αποκεντρωμένα Γραφεία γεωργικής ανάπτυξης
- Οι μεταφερόμενες Υπηρεσίες από τα Επαρχεία των ΝΑ

6.5 Προτεραιότητες της δημοτικής αρχής

Στην ενότητα αυτή θα γίνει συνοπτική παρουσίαση των κύριων κατευθύνσεων της δημοτικής αρχής για ζητήματα όπως :

- οι υπηρεσίες που θα πρέπει να λειτουργούν στο νέο δήμο
- οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των συνενωθέντων ΟΤΑ
- ο ρόλος των νομικών προσώπων
- η αξιοποίηση του υπάρχοντος προσωπικού των συνενωθέντων ΟΤΑ

6.6 Προτάσεις για την οργάνωση / στελέγωση των δημοτικών υπηρεσιών

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει προτάσεις :

- για τις υπηρεσίες που θα πρέπει να προβλέπονται στον ΟΕΥ
- για το οργανόγραμμα των κεντρικών υπηρεσιών
- για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες που θα πρέπει να λειτουργούν στο νέο δήμο
- για τις αναγκαίες προβλέψεις στον ΟΕΥ ώστε να μην υπάρχει επικάλυψη, αλλά συμπληρωματικότητα με τις υπηρεσίες των νομικών προσώπων ιδίως στους τομείς κοινωνικής πολιτικής, πολιτισμού και αθλητισμού
- για την κατανομή του υφιστάμενου προσωπικού στις προτεινόμενες οργανικές μονάδες
- για την αξιοποίηση άλλων δυνατοτήτων για τη στήριξη του έργου του νέου Δήμου (πχ αξιοποίηση διαδημοτικών συνεργασιών, αξιοποίηση της υποχρεωτικής διοικητικής υποστήριξης από μεγαλύτερο δήμο)

7 ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ Ο.Ε.Υ.

7.1 Οδηγίες για την επιλογή του κατάλληλου προτύπου ΟΕΥ

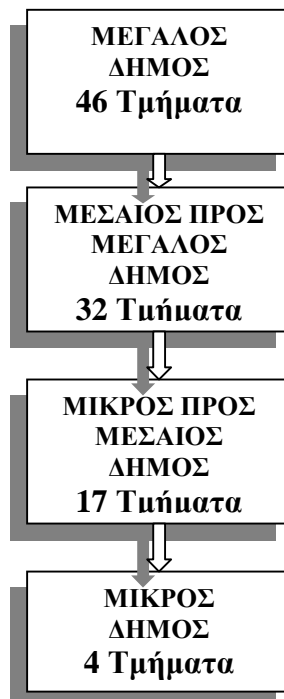
Για την επιλογή του κατάλληλου προτύπου ΟΕΥ συμβουλευόμαστε τον πίνακα ομαδοποίησης των δήμων του Κεφαλαίου 2 του οδηγού.

Αφού προσδιορίσουμε την ομάδα στην οποία ανήκει ο Δήμος, με βάση τον πληθυσμό του εντοπίζουμε την υποομάδα στην οποία ανήκει. Στη συνέχεια συγκρίνουμε τον συνολικό αριθμό υφιστάμενου προσωπικού του νέου Δήμου (Βλ. πίνακες στο Παράρτημα Β στο Κεφ 12 του οδηγού) με τον μέσο όρο της υποομάδας (από τον πίνακα ομαδοποίησης του Κεφαλαίου 2).

Αν ο αριθμός προσωπικού του Δήμου μας πλησιάζει τον μέσο όρο της υποομάδας τότε υπάρχουν οι πρώτες ενδείξεις ότι το αντίστοιχο πρότυπο είναι κατάλληλο. Στη συνέχεια θα πρέπει να ερευνήσουμε σε περισσότερο βάθος την υφιστάμενη κατάσταση οργάνωσης και στελέχωσης των συνενωθέντων ΟΤΑ.

Αν ο αριθμός προσωπικού του Δήμου μας αποκλίνει σημαντικά από τον μέσο όρο της υποομάδας, τότε θα πρέπει να επιλέξουμε τα δυο γειτονικά πρότυπα, που πλησιάζουν στην περίπτωση του Δήμου μας. Στις περιπτώσεις αυτές ανάλογα και με την υφιστάμενη κατάσταση οργάνωσης και στελέχωσης των συνενωθέντων ΟΤΑ, και τους άλλους παράγοντες που θα επηρεάσουν την οργάνωση του Δήμου (Βλ. παρ. 5.1) επιλέγουμε το επίπεδο μιας υπηρεσίας είτε από το ένα είτε από το άλλο πρότυπο.

Όπως φαίνεται στο επόμενο σχήμα, υπάρχει κλιμάκωση στο οργανόγραμμα των κεντρικών υπηρεσιών, μεταξύ των 4 προτύπων των ηπειρωτικών και νησιωτικών δήμων. Η κλιμάκωση αυτή παρακολουθεί τον μέσο όρο του υφιστάμενου προσωπικού της κάθε υποομάδας.

Οι μεγαλομεσαιόι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων μπορούν να αξιοποιήσουν και το οργανόγραμμα των μικρομεσαιών ηπειρωτικών δήμων. Για παράδειγμα ο Δήμος Λυκόβρυσης-Πεύκης έχει πληθυσμό 28.003 και προσωπικό 116 άτομα, ενώ ο μέσος όρος προσωπικού της υποομάδας των μεγαλομεσαιών δήμων μητροπολιτικών κέντρων είναι 255 άτομα και ο μέσος πληθυσμός περίπου 40.000 κάτοικοι. Με αυτά τα δεδομένα ο δήμος θα πρέπει να αξιοποιήσει και το «μικρότερο» οργανόγραμμα των μικρομεσαιών δήμων. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν μικρομεσαιόι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων, θα αξιοποιηθεί το οργανόγραμμα των μικρομεσαιών ηπειρωτικών δήμων.

Επομένως για την επιλογή του κατάλληλου προτύπου μεγαλύτερη σημασία έχει ο αριθμός του υφιστάμενου προσωπικού, παρά ο πληθυσμός. Τούτο διότι ποικίλει σημαντικά ο αριθμός προσωπικού των δήμων μιας πληθυσμιακής υποομάδας.

7.2 Γενικές οδηγίες προσαρμογής των προτύπων στις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου

Σε όλα τα πρότυπα οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων έχουν ομαδοποιηθεί σε ενότητες που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες λειτουργίες, γεγονός που επιτρέπει την εύκολη προσαρμογή του κάθε προτύπου στις ιδιαιτερότητες κάθε συγκεκριμένου Δήμου. Έτσι, ανάλογα με τον αναμενόμενο όγκο εργασίας κάθε λειτουργίας ή τη διαθεσιμότητα κατάλληλου προσωπικού, ο Δήμος μπορεί να κρίνει ότι πρέπει να συνενώσει ή να διαχωρίσει κάποιες ενότητες του προτύπου χωρίς να χρειασθεί αλλαγή στο υπόλοιπο οργανόγραμμα.

Για παράδειγμα, σ ένα μεγάλο ηπειρωτικό Δήμο :

- Η **Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης** θα μπορούσε να χωρισθεί σε **Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης** και σε **Διεύθυνση Εμπορίου, Απασχόλησης και Τουρισμού**, αν στη περίπτωση του συγκεκριμένου Δήμου υπάρχει αναπτυγμένο το αντικείμενο της Αγροτικής Ανάπτυξης και ο Δήμος θεωρεί ότι πρέπει να ενεργοποιήσει, λόγω των τοπικών συνθηκών, τα αντικείμενα της απασχόλησης και του τουρισμού.
- Τα «**Τμήματα**» **Απασχόλησης και Τουρισμού** θα μπορούσαν να συγχωνευτούν σε ένα Τμήμα, αν η δραστηριοποίησή τους δεν απαιτεί παρά την απασχόληση 2-3 ατόμων αντίστοιχα.
- Η **Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού** θα μπορούσε να χωρισθεί σε **Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας** και σε **Διεύθυνση Παιδείας και Πολιτισμού**, αν ο Δήμος θεωρεί ότι θα έχει σημαντική δραστηριότητα σε θέματα Δια Βίου Μάθησης και συγχρόνως τα δημοτικά Νομικά Πρόσωπα που ασχολούνται με τα θέματα πολιτισμού και αθλητισμού είτε δεν υπάρχουν, είτε κρίνονται ανεπαρκή σε στελέχωση.

Οι πρότυποι ΟΕΥ περιλαμβάνουν όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους Δήμους με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας. Κατά την προσαρμογή ενός προτύπου για κάποιο συγκεκριμένο Δήμο μπορούν να αφαιρεθούν εκείνες οι υπηρεσίες που

λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Δήμου είναι φανερό ότι είναι ανενεργείς (π.χ. υπηρεσία Αλιείας σε Δήμο που δεν έχει παράκτια ζώνη).

Παράλληλα μπορούν να ενισχυθούν εκείνες οι αρμοδιότητες που λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Δήμου είναι φανερό ότι πρέπει να αναβαθμιστούν (πχ υπηρεσία αγροτικής παραγωγής σε αγροτικούς δήμους ή υπηρεσία τουρισμού σε τουριστικούς δήμους)

Γενικά η εξειδίκευση των πρότυπων στις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου, μπορεί να πάρει μια από τις ακόλουθες μορφές :

Προσαρμογές στις υπηρεσίες / αρμοδιότητες

1. Προσθήκη νέας υπηρεσίας ή αρμοδιότητας (πχ πρόβλεψη αποκεντρωμένου Γραφείου οικοτουριστικής πληροφόρησης ή προσθήκη της λειτουργίας «καθαριότητα ακτών» σε παραλιακούς δήμους)
2. Αφαίρεση μιας υπηρεσίας ή αρμοδιότητας (πχ αφαίρεση του Τμήματος Αλιείας σε Δήμο που δεν έχει παράκτια ζώνη)
3. Μετακίνηση μιας υπηρεσίας ή αρμοδιότητας από μια μονάδα σε άλλη (πχ μετακίνηση του Τμήματος Πολεοδομίας από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος στη Τεχνική υπηρεσία)

Προσαρμογές στο οργανόγραμμα

1. Αναβάθμιση ή υποβάθμιση του επιπέδου μιας οργανικής μονάδας (πχ από Γραφείο σε Τμήμα ή το αντίστροφο) ανάλογα με τον αναμενόμενο όγκο εργασίας και τη διαθεσιμότητα προσωπικού.
2. Διαχωρισμός μιας μονάδας σε δύο μονάδες
3. Συγχώνευση δύο μονάδων σε μία μονάδα
4. Αναδιάρθρωση των Τμημάτων μιας Διεύθυνσης λόγω διαφορετικής οργάνωσης των αντικειμένων (πχ διάρθρωση των Τμημάτων της Τεχνικής υπηρεσίας με βάση το είδος των τεχνικών έργων ; ή με βάση τις λειτουργίες ; πχ Τμήμα μελετών / επιβλέψεων και Τμήμα αυτεπιστασίας και συντηρήσεων)

Επομένως για την προσαρμογή των προτύπων σχεδίων ΟΕΥ επιβάλλεται η αξιολόγηση του περιεχομένου τους με ερωτήσεις όπως οι ακόλουθες :

- Χρειάζεται η υπηρεσία που προβλέπει το πρότυπο στο Δήμο μας ;
- Μήπως χρειάζεται αλλαγή (αναβάθμιση ή υποβάθμιση) του επιπέδου της υπηρεσίας ανάλογα με τον αναμενόμενο όγκο των εργασιών και την υφιστάμενη ή προβλεπόμενη στελέχωση ;
- Μήπως χρειάζεται αλλαγή στην περιγραφή αρμοδιοτήτων και την κατανομή αντικειμένων της υπηρεσίας ;
- Μήπως χρειάζεται ο Δήμος άλλη πρόσθετη υπηρεσία που δεν υπάρχει στο πρότυπο ;

7.3 Οδηγίες για το σχεδιασμό του οργανογράμματος

Τα είδη και το μέγεθος των οργανικών μονάδων

Σύμφωνα με το Άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών Υπαλλήλων οι ΟΕΥ μπορούν να προβλέπουν οργανικές μονάδες με τα εξής επίπεδα και ονοματολογία υπηρεσιών :

- Γενική Διεύθυνση (προβλέπεται θεσμικά για Δήμους άνω των 50.000 κατοίκων)
- Διεύθυνση
- Τμήμα
- Αυτοτελές Τμήμα
- Αυτοτελές Γραφείο

Ελάχιστο μέγεθος μονάδων

Στον επόμενο πίνακα προτείνονται κατευθύνσεις για το ελάχιστο μέγεθος των επί μέρους οργανικών μονάδων, με σκοπό την αποφυγή της πολυδιάσπασης της οργανωτικής δομής σε πολλές διοικητικές ενότητες μικρού μεγέθους.

ΕΙΔΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Αυτοτελές Γραφείο	2 και άνω
Τμήμα	4 και άνω
Διεύθυνση	13 και άνω

Επομένως ένα Τμήμα προτείνεται να έχει τουλάχιστον 4 άτομα προσωπικό και μια Διεύθυνση προτείνεται να έχει τουλάχιστον 3 Τμήματα. Στους πρότυπους ΟΕΥ των μεγάλων Δήμων οι Διευθύνσεις έχουν κατά μέσο όρο 4 Τμήματα. Βέβαια υπάρχουν και εξαιρέσεις Διευθύνσεων με δύο Τμήματα, όπως η Διεύθυνση ΚΕΠ της οποίας η οργάνωση επιβάλλεται δια νόμου και η Διεύθυνση Δημοτικής αστυνομίας, για την οποία προβλέπεται διαφορετική οργάνωση με την αξιοποίηση των εποπτών Δημοτικής αστυνομίας.

Αποφυγή της πρόβλεψης μη αυτοτελών Γραφείων

Σύμφωνα με τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών Υπαλλήλων δεν επιτρέπονται μη αυτοτελή γραφεία μέσα σε μια Διεύθυνση, παρά μόνο μέσα στα Τμήματα της Διεύθυνσης. Η ρύθμιση αυτή οδήγησε στην μη πρόβλεψη Γραφείων Γραμματείας για τις ανάγκες των διοικητικής υποστήριξης των Διευθύνσεων. Οι αρμοδιότητες γραμματειακής υποστήριξης ανατέθηκαν σε ένα από τα Τμήματα της Διεύθυνσης. Γενικότερα στους πρότυπους ΟΕΥ αποφεύγεται η πρόβλεψη μη αυτοτελών Γραφείων, τα οποία όταν υπάρχει ανάγκη προβλέπονται μόνο μέσα σε Τμήματα.

Κριτήρια ομαδοποίησης των υπηρεσιών σε διοικητικές ενότητες

Εκτός από τα θεματικά κριτήρια ομαδοποίησης των υπηρεσιών της παρ. 3.3, επιπρόσθετα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη είναι:

- οι ειδικότητες του προσωπικού που θα στελεχώσει την κάθε οργανική μονάδα
- οι διαδικασίες λειτουργίας της μονάδας και η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία
- η φύση του παραγόμενου «προϊόντος» της οργανικής μονάδας
- το είδος και τα χαρακτηριστικά των χρηστών των υπηρεσιών της μονάδας
- το μέγεθος (αριθμός προσωπικού) της οργανικής μονάδας

Είναι φανερό ότι η συνεκτίμηση όλων των προηγούμενων παραγόντων οδηγεί σε διαφορετικές εναλλακτικές οργανωτικές λύσεις, κάθε μια από τις οποίες έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, χωρίς να υπάρχει πάντα η μια και μόνη βέλτιστη λύση.

8 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

8.1 Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στο δήμαρχο

Γενικοί Γραμματείς Δήμων

Σύμφωνα με το Άρθρο 161 του Ν. 3584 / 07 (Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων), Δήμοι με πληθυσμό πάνω από είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους και Δήμοι που είναι πρωτεύουσες νομών, εφόσον έχουν ανάλογη οικονομική δυνατότητα, μπορούν με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τους να συνιστούν θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα.

Δημοτική αστυνομία

Ο νόμος 3731/08 για την Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας προβλέπει ότι αυτή θα πρέπει να είναι αυτοτελής υπηρεσία και επομένως να υπάγεται στον Δήμαρχο. Με τον Οργανισμό καθορίζεται η εσωτερική διάρθρωση της υπηρεσίας και το σύνολο των θέσεων της ιεραρχίας και του λοιπού προσωπικού.

Σύμφωνα με το Άρθρο 3, η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας οργανώνεται σε επίπεδο Διεύθυνσης και διαρθρώνεται σε Τμήματα. Σε Δήμους όπου το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) άτομα, η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας οργανώνεται σε επίπεδο αυτοτελούς τμήματος. Σε Δήμους οι οποίοι διαιρούνται σε Δημοτικά Διαμερίσματα (Αθηναίων, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πατρέων, Λαρισαίων, Ηρακλείου, Περιστερίου και Καλλιθέας) είναι δυνατή η σύσταση περισσότερων Διευθύνσεων. Στους Δήμους αυτούς επιτρέπεται η σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας.

Στους πρότυπους ΟΕΥ η Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
- β) Τμήμα Αστυνόμευσης

Στο Τμήμα Αστυνόμευσης παρέχεται ευελιξία στον τρόπο οργάνωσής του και επομένως δεν γίνεται διάκριση με βάση το αντικείμενο της αστυνόμευσης πχ

- Έλεγχοι κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων
- Έλεγχοι καταστημάτων και επιχειρήσεων, κοινόχρηστων χώρων και πλανόδιου εμπορίου

Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου

Εδώ εντάσσονται ο Ιδιαίτερος Γραμματέας και οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες του Δημάρχου. Δεν είναι σκόπιμη η πρόβλεψη του Γραφείου ως Αυτοτελούς λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος του προσωπικού του (μετακλητοί υπάλληλοι) .

Σύμφωνα με το Άρθρο 162 του Ν. 3584 / 07, σε Δήμο που είναι πρωτεύουσα Νομού ή έχει πληθυσμό πάνω από είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους μπορεί με τον ΟΕΥ του να συνιστάται θέση μετακλητού Ιδιαίτερου Γραμματέα Δημάρχου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 163 του Ν. 3584 / 07 συνιστώνται στους Δήμους ισάριθμες με τους Αντιδημάρχους θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.

Υπηρεσία Διαφάνειας

Σε αυτή την αυτοτελή υπηρεσία εντάσσονται και τα θέματα διαβούλευσης. Εναλλακτική λύση οργανωτικής ένταξης αυτής της υπηρεσίας θα ήταν στην επιτελική υπηρεσία προγραμματισμού, οργάνωσης και πληροφορικής.

Νομική Υπηρεσία

Δεν είναι σκόπιμος ο χαρακτηρισμός της Νομικής Υπηρεσίας ως Τμήματος ή Γραφείου, λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος του προσωπικού της.

Σύμφωνα με το Άρθρο 161 του Ν. 3584 / 07, με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων μπορεί να συνιστώνται μόνο θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής. Μπορεί να συνιστάται μία (1) θέση δικηγόρου σε Δήμους με πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους και δύο (2) θέσεις σε Δήμους με πληθυσμό μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους. Στους λοιπούς Δήμους ο αριθμός των συνιστώμενων θέσεων δικηγόρων καθορίζεται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου

Σύμφωνα με το Άρθρο 25 του Ν. 3871/10 (Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη) στους ΟΤΑ με προϋπολογισμό άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ διενεργείται εσωτερικός έλεγχος, όπως η έννοια αυτού προσδιορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3492/2006 (ΦΕΚ 210 Α'), ο οποίος ανατίθεται στις συνιστώμενες από το άρθρο 12 του ίδιου νόμου Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, με τη συνολική καθοδήγηση και επίβλεψη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Εσωτερικός έλεγχος (internal audit) είναι η ανεξάρτητη ελεγκτική – συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες. Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 12 του Ν.3492 /06 οι μονάδες εσωτερικού ελέγχου συστήνονται με ιδιαίτερο ΠΔ, στο οποίο θα καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτών, επομένως δεν έχουν προβλεφθεί στους πρότυπους ΟΕΥ.

8.2 Επιτελικές υπηρεσίες

Προβλέπεται για όλους του δήμους μια επιτελική υπηρεσία με κύριο αντικείμενο τα θέματα :

- Επιχειρησιακού προγραμματισμού και ετήσιου προγράμματος δράσης
- Οργάνωσης, ποιότητας και αποδοτικότητας
- Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών

8.3 Υπηρεσίες υποστήριξης

Διοικητικές Υπηρεσίες

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών που προβλέπεται στους μεγάλους δήμους περιλαμβάνει 7 Τμήματα επομένως θα μπορούσε να διαχωριστεί σε δύο Διευθύνσεις. Μια με αντικείμενα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου, Αλλοδαπών και

Μετανάστευσης και μια με αντικείμενα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων, Διοικητικής Μέριμνας, Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού.

Τεχνικός ασφαλείας / Ιατρός εργασίας

Η υπηρεσία Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού μεριμνά για την θέσπιση και την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και παρέχει διοικητική υποστήριξη στους τεχνικούς ασφαλείας και στους γιατρούς εργασίας του Δήμου.

Ταμειακή υπηρεσία

Προβλέπεται Ταμειακή υπηρεσία για όλους τους Δήμους.

Τεχνική υπηρεσία

Οι τεχνικές υπηρεσίες στα πρότυπα είναι οργανωμένες με βάση το είδος των τεχνικών έργων :

- (α) συγκοινωνιακά έργα (κατασκευές νέων έργων οδοποιίας, συντήρηση υφιστάμενου οδικού δικτύου, κατασκευές γεφυρών, κόμβων και διαβάσεων κλπ)
- (β) κτιριακά έργα (κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, διακόσμηση και εξοπλισμός των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων)
- (γ) έργα διαμόρφωσης, διαρρύθμισης και εξωραϊσμού των κοινοχρήστων χώρων στην περιοχή του Δήμου (πεζόδρομοι, πλατείες, παιδικές χαρές, τεχνικά έργα χώρων πρασίνου, αθλητικοί χώροι, αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, κοιμητήρια κλπ)
- (δ) υδραυλικά και εγγειοβελτιωτικά
- (ε) έργα ηλεκτρομηχανολογικά

Δεν αποκλείεται η διαφορετική οργάνωση του αντικειμένου των τεχνικών υπηρεσιών. Για παράδειγμα ανάλογα με τις διαδικασίες λειτουργίας :

- ο Τμήμα Μελετών και επιβλέψεων τεχνικών έργων
- ο Τμήμα Αυτεπιστασίας και συντηρήσεων

Υπηρεσία Ύδρευσης / Αποχέτευσης

Προβλέπεται στην Τεχνική υπηρεσία, μόνο για τους μικρομεσαίους και μικρούς Δήμους, για τους μεγαλύτερους γίνεται η υπόθεση ότι θα λειτουργεί ΔΕΥΑ.

Υπηρεσίες ΚΕΠ

Σύμφωνα με την έκδοση του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. «ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ» Απρίλιος 2006 :

Στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων κατοίκων, το συνιστώμενο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης, η οποία απαρτίζεται από τα εξής δύο Τμήματα:

- α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών,
- β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης.

Στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό από πέντε έως είκοσι χιλιάδες κατοίκους, το συνιστώμενο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, υπαγόμενο στη Διεύθυνση Διοίκησης ή στην ανάλογης αρμοδιότητας οργανική

μονάδα, όπου δεν υφίσταται Διεύθυνση Διοίκησης και σε περίπτωση που δεν υφίσταται Διεύθυνση λειτουργεί σε επίπεδο αυτοτελούς Τμήματος υπαγόμενο στο Δήμαρχο.

β) Στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό μέχρι πέντε χιλιάδες κατοίκους, το συνιστώμενο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί σε επίπεδο Αυτοτελούς Γραφείου υπαγόμενο στον Δήμαρχο.

8.4 Υπηρεσίες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής

Υπηρεσία Πολεοδομίας

Δεδομένου ότι η υπηρεσία μεριμνά για την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος εντάχθηκε στην ενότητα των υπηρεσιών περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, προκειμένου να υποστηρίζεται το έργο της Επιτροπής Ποιότητας ζωής. Η Επιτροπή ποιότητας ζωής είναι εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του δήμου.

Εναλλακτική λύση οργανωτικής ένταξης αυτής της υπηρεσίας θα ήταν στην Τεχνική υπηρεσία.

Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας

Εντάχθηκε στην υπηρεσία Περιβάλλοντος όπως προβλέπεται στο άρθρο 97, του Ν. 3852/10.

Ενεργειακή διαχείριση / Εξοικονόμηση ενέργειας

Το αντικείμενο έχει ενταχθεί στην υπηρεσία Περιβάλλοντος & Πολιτικής Προστασίας, εκτός από τους Νησιωτικούς δήμους όπου έχει ενταχθεί στην Υπηρεσία Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας.

Εναλλακτική λύση οργανωτικής ένταξης θα ήταν στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών έργων της Τεχνικής υπηρεσίας, διότι εκεί θα υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό.

Στο Άρθρο 8 του Ν. 3855 / 10 « Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις, αναφέρεται ότι :

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σταδιακή εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης σε όλους τους οργανισμούς του Δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, ώστε να επιτυγχάνεται συστηματική και συνεχής βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Με όμοια απόφαση θεσπίζονται μέτρα βελτίωσης και τίθενται οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τις προμήθειες του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, τη μεθοδολογία ελαχιστοποίησης του κόστους κύκλου ζωής των προμηθευόμενων ειδών ή συναφείς μεθόδους, ώστε να διασφαλίζεται η οικονομική αποτελεσματικότητά του. Με την απόφαση αυτή ρυθμίζονται επίσης οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αντικατάσταση ή αναβάθμιση μη ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού σε λειτουργία και η προληπτική συντήρηση υφιστάμενου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται μέτρα μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και των δικτύων ηλεκτροφωτισμού δημόσιων κοινόχρηστων χώρων.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θεσπίζεται κανονισμός προμηθειών για τα οχήματα όλων των κατηγοριών του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

8.5 Υπηρεσίες τοπικής οικονομικής ανάπτυξης

Υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας.

Στα πρότυπα συνήθως προβλέπεται μια μονάδα Αγροτικής Παραγωγής με αρμοδιότητες φυτικής παραγωγής, ζωικής παραγωγής και κτηνιατρικής και μια μονάδα Αλιείας. Αν ο Δήμος θεωρεί ότι δεν θα έχει σημαντική δραστηριότητα σε θέματα Αλιείας, οι δύο μονάδες μπορούν να συγχωνευτούν σε μία μονάδα Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας.

Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης

Προβλέπεται στο πλαίσιο του Τμήματος Αγροτικής Παραγωγής.

8.6 Υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, παιδείας και πολιτισμού

Υπηρεσία Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Στο άρθρο 97, του Ν. 3852/10 προβλέπεται ότι οι ΟΕΥ των νέων Δήμων θα πρέπει να περιλαμβάνουν υπηρεσιακή μονάδα «Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων»

Παράλληλα στο άρθρο 103, προβλέπεται η συγχώνευση νομικών προσώπων, έτσι ώστε κάθε δήμος να μπορεί να έχει έως δύο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος (εάν ο δήμος διαθέτει κοινωφελή επιχείρηση τότε μπορεί να έχει έως ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου).

Οι πρότυποι ΟΕΥ των Δήμων, που έχουν συνταχθεί από την ΕΕΤΑΑ, δεσμεύονται από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και λαμβάνουν υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση οργάνωσης των κοινωνικών υπηρεσιών στην πρωτοβάθμια ΤΑ.

Με δεδομένο ότι η πλειοψηφία των κοινωνικών υπηρεσιών παρέχονται ήδη από νομικά πρόσωπα των Δήμων (νομικά πρόσωπα ΔΔ και επιχειρήσεις), υπάρχει ανάγκη της οριοθέτησης του ρόλου των επί μέρους υπηρεσιακών δομών ενός νέου Δήμου και της διασφάλισης του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας της λειτουργίας τους. Η οριοθέτηση αυτή θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε η λειτουργία του όλου οργανωτικού σχήματος να αποτελεί ενιαίο θεσμό και όχι απλώς άθροισμα επιμέρους υπηρεσιών και φορέων.

Στο πλαίσιο αυτό, το οργανόγραμμα των μεγάλων Δήμων άνω των 60.000 κατοίκων, προβλέπει τη λειτουργία των εξής Τμημάτων στη Διεύθυνση Κοινωνικής προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού :

- Τμήμα κοινωνικής πολιτικής (κυρίως με επιτελικό / σχεδιαστικό ρόλο)
- Τμήμα εφαρμογής προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας (για τα προγράμματα της κοινωνικής πρόνοιας καθώς και τα θέματα ΟΓΑ)
- Τμήμα πολιτικών ισότητας των φύλων

Οι λειτουργίες του Τμήματος Κοινωνικής πολιτικής θα εξαρτηθούν εκτός των άλλων και από τις λειτουργίες που θα εκτελούνται από το/τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και την κοινωφελή επιχείρηση του κάθε Δήμου. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα Κοινωνικής πολιτικής έχει κυρίως επιτελικό ρόλο σχεδιασμού της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τις υπηρεσίες που συνήθως παρέχονται από τα δημοτικά Νομικά Πρόσωπα (ΚΑΠΗ, ΚΔΑΠ, Βοήθεια στο σπίτι κλπ).

Το Τμήμα Κοινωνικής πολιτικής θα μπορεί επίσης να υλοποιεί δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα, χωρίς όμως να επικαλύπτεται με τη λειτουργία των Νομικών προσώπων και μόνο συμπληρωματικά προς αυτά.

Επομένως το μέρος των αρμοδιοτήτων που επιγράφεται με τον τίτλο : (Αρμοδιότητες Εφαρμογής Κοινωνικών Πολιτικών), θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τις λειτουργίες που θα εκτελούνται από τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου.

Επισημαίνεται ότι είναι στην διακριτική ευχέρεια της κάθε δημοτικής αρχής να αποφασίσει από ποια δομή του Δήμου θα παρέχονται όλες οι κοινωνικές υπηρεσίες, αλλά και οι υπηρεσίες σε θέματα πολιτισμού, αθλητισμού και νέας γενιάς. Επομένως αν η δημοτική αρχή ενός μεγάλου Δήμου επιθυμεί την ένταξη υπηρεσιών σε θέματα κοινωνικά, πολιτισμού, αθλητισμού και νέας γενιάς μέσα στο οργανόγραμμα του Δήμου, θα πρέπει να συγκροτήσει μια Διεύθυνση Κοινωνικών υπηρεσιών / Δημόσιας Υγείας και μια Διεύθυνση Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού καθώς και τα ανάλογα Τμήματα.

Υπηρεσία Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς

Το οργανόγραμμα των μεγάλων Δήμων άνω των 60.000 κατοίκων, προβλέπει τη λειτουργία των εξής Τμημάτων στη Διεύθυνση Κοινωνικής προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού :

- Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
- Τμήμα Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς

Το Τμήμα Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς έχει κυρίως επιτελικό σχεδιαστικό ρόλο, ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τις υπηρεσίες που συνήθως παρέχονται από τα δημοτικά Νομικά Πρόσωπα (Πνευματικό κέντρο, Βιβλιοθήκη, Φιλαρμονική, Πινακοθήκη, υπηρεσίες εκπαίδευσης σε καλλιτεχνικούς τομείς κλπ).

Το Τμήμα θα μπορεί επίσης να υλοποιεί δράσεις, χωρίς όμως να επικαλύπτεται με τη λειτουργία των Νομικών προσώπων και μόνο συμπληρωματικά προς αυτά.

Επομένως το μέρος των αρμοδιοτήτων που αναφέρεται στην εφαρμογή δράσεων θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τις λειτουργίες που θα εκτελούνται από τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου.

Κατά τη σύνταξη του ΟΕΥ, οι νέες δημοτικές αρχές θα πρέπει να έχουν οριοθετήσει το ρόλο των εποπτευόμενων φορέων του νέου Δήμου (νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεις). Ειδικά για τα ΝΠΔΔ, επισημαίνεται ότι όλες οι αρμοδιότητές τους θα μπορούσαν να ασκούνται από εσωτερικές υπηρεσίες του Δήμου.

Ο προσδιορισμός επομένως των αρμοδιοτήτων των δημοτικών υπηρεσιών στους ΟΕΥ, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το αντικείμενο και το εύρος των αρμοδιοτήτων των Νομικών Προσώπων ΔΔ και των Επιχειρήσεων των Δήμων. Για παράδειγμα το «Τμήμα» Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς θα μπορούσε:

- να γίνει «Διεύθυνση» αν ο Δήμος αποφασίσει να ασκούνται οι σχετικές αρμοδιότητες από εσωτερικά Τμήματα του Δήμου.
- να συγχωνευτεί με το Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης, αν ο Δήμος αποφασίσει να ασκούνται οι σχετικές αρμοδιότητες από αντίστοιχα νομικά πρόσωπα ΔΔ, τα οποία έχουν αναπτύξει ήδη σημαντική δράση και έχουν δυνατότητες.

9 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

9.1 Είδη αποκεντρωμένων υπηρεσιών

Ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου θα προσδιορισθούν στα σχέδια ΟΕΥ οι υπηρεσίες που προσιδιάζει να αποκεντρωθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες εξυπηρέτησης του πολίτη, όσο το δυνατόν εγγύτερα στον τόπο κατοικίας του, την ανάγκη άμεσης αποκατάστασης βλαβών και τον περιορισμό των μετακινήσεων του εξοπλισμού και των οχημάτων.

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν τις κυριότερες περιπτώσεις όπου είναι δυνατόν να απαιτηθεί η σύσταση αποκεντρωμένων υπηρεσιών :

- Υπηρεσία ΚΕΠ.
- Υπηρεσία Καθαριότητας & Ανακύκλωσης (για οδοκαθαρισμό ή / και αποκομιδή απορριμμάτων)
- Υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη (για τη διοικητική υποστήριξη των συμβουλίων των κοινοτήτων, για έκδοση διαφόρων πιστοποιητικών, για θέματα αλλοδαπών, κλπ)
- Υπηρεσία Οικονομικών θεμάτων (για την τοπική είσπραξη δημοτικών εσόδων)
- Υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας.
- Υπηρεσία Συντήρησης υποδομών (για αποκατάσταση βλαβών άρδευσης, ηλεκτροφωτισμού κλπ)
- Τεχνική Υπηρεσία (για τους μεγαλύτερους νησιωτικούς δήμους)
- Γραφείο Αδειοδοτήσεων Επιχειρήσεων (προβλέπεται για τους μεγαλύτερους νησιωτικούς δήμους)

Πέραν των ανωτέρω γενικών κατευθύνσεων, δεν είναι δυνατό να δοθεί μια συγκεκριμένη ενιαία κεντρική κατεύθυνση για όλους τους Δήμους σε ότι αφορά το αντικείμενο και τη δομή των αποκεντρωμένων δημοτικών υπηρεσιών. Η προσαρμογή στις ιδιαιτερότητες κάθε Δήμου θα γίνει τοπικά από τις ομάδες εργασίας και τις νέες δημοτικές αρχές λαμβάνοντας υπόψη :

- τα ημιαστικά κέντρα του Δήμου εκτός της έδρας του,
- τον αριθμό, τον πληθυσμό και τα χαρακτηριστικά των κοινοτήτων,
- την απόσταση και την προσβασιμότητα των οικισμών από την έδρα του νέου Δήμου ή από τα ημιαστικά κέντρα του
- τις ανάγκες εξυπηρέτησης του πολίτη, όσο το δυνατόν εγγύτερα στον τόπο κατοικίας του.

9.2 Η υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη

Η αποκεντρωμένη υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη προβλέπεται να μπορεί να λειτουργεί ως «Δημοτικό ΚΕΠ», για το σκοπό αυτό στο άρθρο με τίτλο «Διοίκηση – Εποπτεία – Συντονισμός» αναφέρεται ότι :

«Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη προκειμένου αυτές

(α) να ενημερώνουν και να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες, (β) να παραλαμβάνουν αιτήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες και να διαβιβάζουν πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία και (γ) να παραλαμβάνουν από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και να μεριμνούν για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Εφόσον η υπηρεσία είναι σκόπιμο και τεχνικά εφικτό να εκδίδει τοπικά τα πιστοποιητικά που αφορούν στο δημοτολόγιο ή στο ληξιαρχείο, θα πρέπει να συμπληρωθούν οι σχετικές αρμοδιότητες.

Επίσης μπορούν να συμπληρωθούν και άλλες αρμοδιότητες που απαιτούν διοικητικό προσωπικό (πχ ανταποκριτές ΟΓΑ)

Ειδικά στους νησιωτικούς δήμους έχει προστεθεί η ακόλουθη αρμοδιότητα :
«Μεριμνά για την έκδοση πιστοποιητικών προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών, καθώς και βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας».

Τούτο διότι στο Άρθρο 207 παρ. 2 αναφέρεται ότι ο αρμόδιος για τη δημοτική κοινότητα αντιδήμαρχος, πλέον των αρμοδιοτήτων του ως προέδρου της δημοτικής κοινότητας, ασκεί, κατά τόπον, τις αρμοδιότητες της χορήγησης των αδειών καταστημάτων και επιχειρήσεων αρμοδιότητας του δήμου, της έκδοσης πιστοποιητικών προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών και της έκδοσης βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας. Ασκεί επίσης και κάθε άλλη αρμοδιότητα που του μεταβιβάζει ο δήμαρχος.

9.3 Χωρικά επίπεδα αποκέντρωσης δημοτικών υπηρεσιών

Η χωροθέτηση αποκέντρωση δημοτικών υπηρεσιών είναι δυνατό να λάβει χώρα σε 3 διαφορετικά επίπεδα :

1) Επίπεδο της δημοτικής ενότητας

Η πλειοψηφία των αποκεντρωμένων υπηρεσιών θα χωροθετηθούν στις κοινότητες που ήταν έδρες των συνενωθέντων ΟΤΑ.

2) Επίπεδο Δημοτικών ή Τοπικών κοινοτήτων

Σε ορισμένες κοινότητες προκειμένου να εξυπηρετούνται ομοιογενείς περιοχές του νέου Δήμου είναι δυνατό να λειτουργούν ειδικές υπηρεσίες πχ Γρ. Τουριστικής πληροφόρησης για τις παραλιακές ή ορεινές κοινότητες ή Γρ. Αγροτικής ανάπτυξης για τις κοινότητες με έντονες αγροτικές δραστηριότητες ή Γρ. Οικοτουριστικής πληροφόρησης όταν υπάρχει προστατευόμενη περιοχή ή να λειτουργεί μόνιμα ή περιοδικά e-ΚΕΠ.

3) Επίπεδο ευρύτερο της δημοτικής ενότητας

Στους μεγαλύτερους νησιωτικούς δήμους και ιδίως στα τρία μεγαλύτερα νησιά (Ρόδος, Κέρκυρα, Λέσβος) κρίνεται απαραίτητη η αποκέντρωση ορισμένων λειτουργιών της Τεχνικής υπηρεσίας. Η χωροθέτηση αυτών των μονάδων προτείνεται

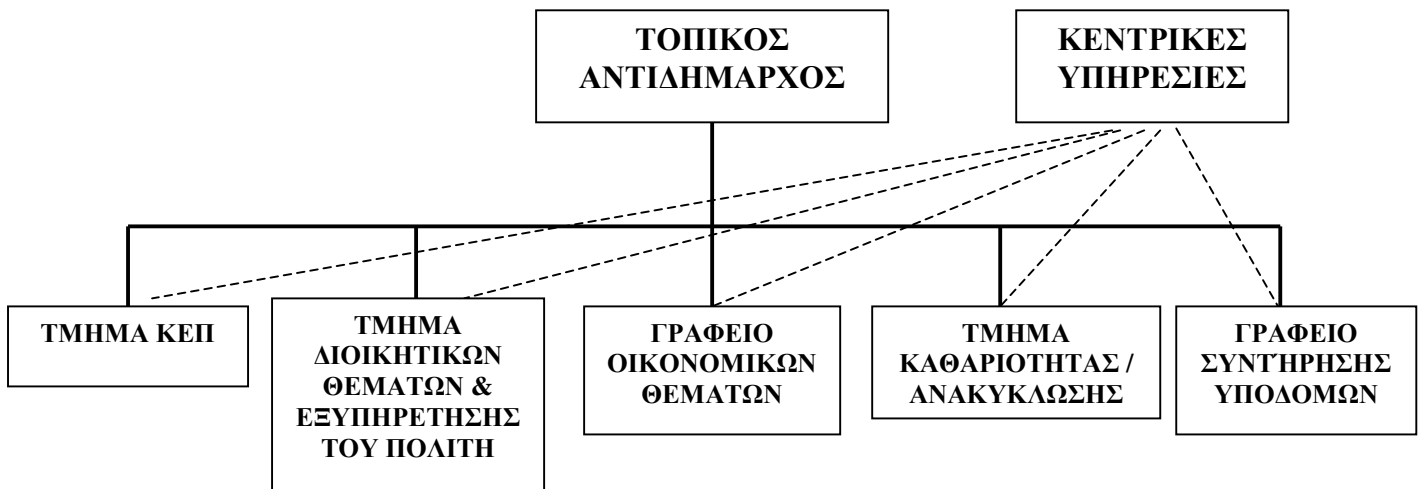
να γίνει σε επίπεδο ευρύτερο της δημοτικής ενότητας, ώστε να δημιουργηθούν οικονομίες συγκέντρωσης.

9.4 Οργανωτική ένταξη και εποπτεία των αποκεντρωμένων μονάδων

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν ότι κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της αντίστοιχης κεντρικής υπηρεσίας (π.χ. το αποκεντρωμένο Τμήμα Καθαριότητας ακολουθεί τις οδηγίες και τα πρότυπα που ορίζει η κεντρική Διεύθυνση Καθαριότητας).

Οι αποκεντρωμένες μονάδες προβλέπονται ως Γραφεία ή Τμήματα τα οποία εντάσσονται οργανωτικά σε αντίστοιχες κεντρικές μονάδες. Τα αποκεντρωμένα Γραφεία εντάσσονται σε κεντρικά Τμήματα και τα αποκεντρωμένα Τμήματα εντάσσονται σε κεντρικές Διευθύνσεις.

Παράλληλα, προβλέπεται ότι μέσω του αρμόδιου τοπικού Αντιδημάρχου θα εξασφαλίζεται η ενότητα της διοίκησης και η εποπτεία όλων των αποκεντρωμένων δημοτικών υπηρεσιών σε μια δημοτική ενότητα.

10 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΗΜΩΝ

10.1 Αμετάβλητοι δήμοι

Οι δήμοι αυτοί δεν προέρχονται από συνένωση και θα χρειαστούν να τροποποιήσουν τον ΟΕΥ τους, κυρίως προκειμένου να υποδεχθούν τις μεταφερόμενες από τη ΝΑ αρμοδιότητες, αλλά και να οργανώσουν νέες υπηρεσίες προκειμένου να αξιοποιήσουν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα ή να αντιμετωπίσουν τοπικά προβλήματα.

Στις περιπτώσεις αυτές δεν χρειάζεται η πρόβλεψη αποκεντρωμένων υπηρεσιών.

10.2 Δήμοι πρωτεύουσες νομών

Οι Δήμοι πρωτεύουσες νομών θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη μεταβατική περίοδο διότι θα υποδεχθούν τις μεταφερόμενες υπηρεσίες από τη ΝΑ καθώς και τις ΤΥΔΚ και θα πρέπει να υποστηρίξουν τους μικρότερους δήμους του νομού τους.

Σύμφωνα με τις παρ. 2,3 και 5 του Άρθρου 95 του Ν. 3852/10 « Αν σε δήμους του ίδιου νομού, δεν υφίστανται υπηρεσίες, με επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού, προς άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονέμονται σε αυτούς με το άρθρο 94, περιλαμβανομένων και των τεχνικών υπηρεσιών, για τις σχετικές αρμοδιότητες παρέχεται, υποχρεωτικώς, διοικητική υποστήριξη από το δήμο της έδρας του νομού ή από άλλο εγγύτερο δήμο. Ο δήμος της έδρας του νομού παρέχει, επίσης, διοικητική υποστήριξη για την έκδοση οικοδομικών αδειών.

Η διοικητική υποστήριξη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των προηγούμενων παραγράφων από το δήμο της έδρας του νομού παρέχεται μέχρι 31.12.2012. Μέχρι την ίδια ημερομηνία οι λοιποί δήμοι του ίδιου νομού υποχρεούνται να έχουν οργανώσει αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες.»

10.3 Δήμοι στους οποίους λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες της ΝΑ

Οι Δήμοι στους οποίους λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες της ΝΑ θα πρέπει να μεριμνήσουν για την υποδοχή των μεταφερόμενων υπηρεσιών όπως :

- Τα αποκεντρωμένα πολεοδομικά Γραφεία των ΝΑ
- Τα αποκεντρωμένα Γραφεία γεωργικής ανάπτυξης
- Οι μεταφερόμενες Υπηρεσίες των Επαρχείων

Σύμφωνα με την παρ. 5 του Άρθρου 95 του Ν. 3852/10 «Σε όσους δήμους λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με μεταφερόμενες αρμοδιότητες, οι υπηρεσίες αυτές καταργούνται και οι αρμοδιότητές τους, από 1.1.2011, ασκούνται από τους αντίστοιχους δήμους. Η στελέχωση των οικείων υπηρεσιών των ανωτέρω δήμων γίνεται με μετάταξη των υπαλλήλων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που υπηρετούν στις καταργούμενες υπηρεσίες. Το προσωπικό τους μετατάσσεται στον αντίστοιχο δήμο, όπου λειτουργούσε η καταργούμενη αποκεντρωμένη νομαρχιακή υπηρεσία.»

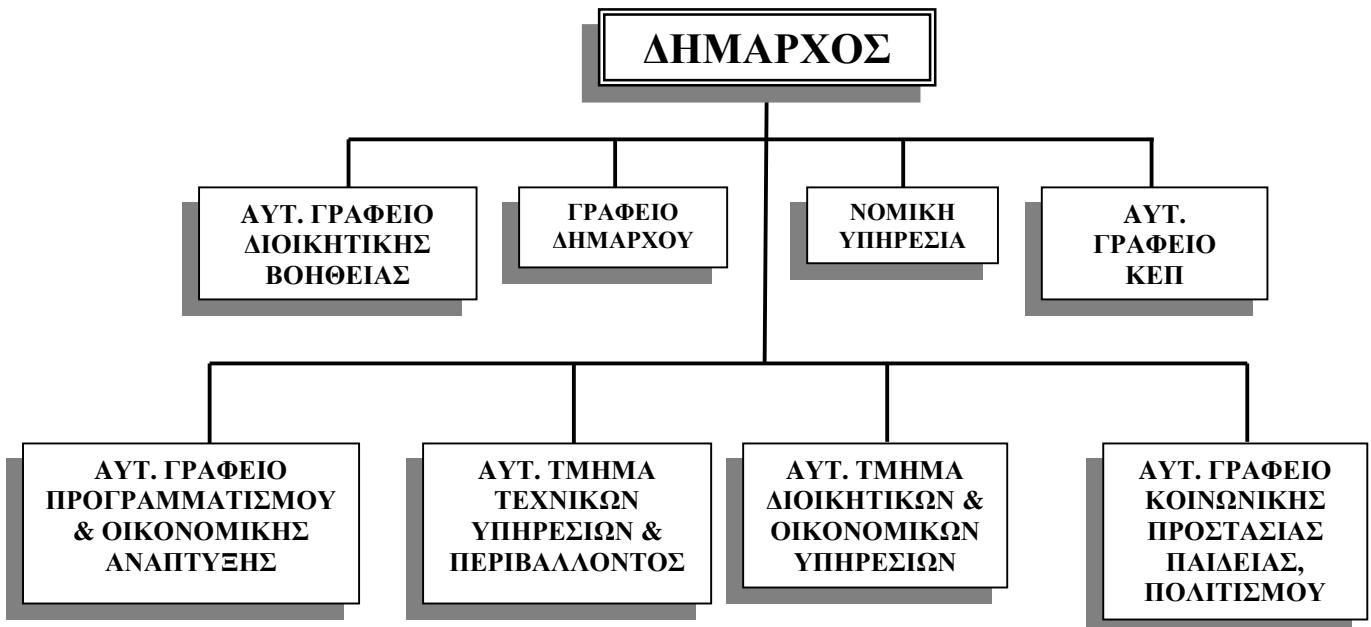
10.4 Μικροί νησιωτικοί δήμοι των περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου

Το επόμενο οργανόγραμμα αντιστοιχεί στη διάρθρωση των υπηρεσιών των μικρών νησιωτικών δήμων και είναι το «μικρότερο» οργανόγραμμα που υπάρχει στα πρότυπα, δεδομένου ότι ο μέσος αριθμός προσωπικού των μικρών νησιωτικών δήμων είναι 13 άτομα.

Για το σκοπό αυτό συγχωνεύθηκαν οι υπηρεσίες Περιβάλλοντος με την Τεχνική υπηρεσία και οι υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης με την υπηρεσία Προγραμματισμού. Το πρότυπο δεν περιλαμβάνει υπηρεσία πολεοδομίας και δημοτικής αστυνομίας. Επίσης δεν προβλέπονται αποκεντρωμένες υπηρεσίες διότι οι περισσότεροι δήμοι δεν προέρχονται από συνένωση.

Οι ανάγκες για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων θα ικανοποιηθούν μέσω της δυνατότητας παροχής διοικητικής υποστήριξης από το μεγαλύτερο δήμο της περιφερειακής ενότητας (Άρθρο 206, Ν. 3852/10). Για τις νησιωτικές περιφερειακές ενότητες βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.

Για να λειτουργεί ουσιαστικά η διοικητική υποστήριξη για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων προβλέπονται στον ΟΕΥ των μικρών δήμων οι ελάχιστες υπηρεσιακές μονάδες (Αυτοτελή γραφεία), οι υπάλληλοι των οποίων θα αποτελούν τον σύνδεσμο του μικρού δήμου με τον μεγαλύτερο της περιφερειακής ενότητας.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΜΙΚΡΩΝ ΔΗΜΩΝ	
ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ
Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
Νομική Υπηρεσία	Νομική Υπηρεσία
Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας	Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, Πληροφορικής και Διαφάνειας	Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής ο Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων ο Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού 	
Αυτοτελές Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Αυτοτελές Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών ο Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών και Ταμείου 	Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών ο Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών και Ταμείου
Αυτοτελές Τμήμα Περιβάλλοντος και Καθαριότητας <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας ο Γραφείο Καθαριότητας και Πρασίνου 	Αυτοτελές Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Τεχνικών Έργων ο Γραφείο Η/Μ έργων και Συγκοινωνιών ο Γραφείο Ύδρευσης /Αποχέτευσης ο Γραφείο Περιβάλλοντος και Καθαριότητας
Αυτοτελές Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών <ul style="list-style-type: none"> ο Γραφείο Τεχνικών Έργων ο Γραφείο Η/Μ έργων και Συγκοινωνιών ο Γραφείο Ύδρευσης /Αποχέτευσης 	
Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ	Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ <ul style="list-style-type: none"> ο Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ ο Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη ο Γραφείο Οικονομικών θεμάτων 	

10.5 Μικροί ηπειρωτικοί και λοιποί νησιωτικοί δήμοι

Ο μέσος αριθμός προσωπικού αυτής της υποομάδας είναι 29 άτομα. Η υποομάδα περιλαμβάνει κυρίως τους μικρούς ορεινούς δήμους και τους μικρούς νησιωτικούς δήμους εκτός των περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου.

Μικροί ορεινοί δήμοι

Οι δήμοι αυτοί δεν θα διαθέτουν συνήθως την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων και επομένως οι ανάγκες αυτές θα ικανοποιηθούν μέσω της δυνατότητας παροχής διοικητικής υποστήριξης από μεγαλύτερους δήμους (Άρθρο 209, Ν. 3852/10).

Για να λειτουργεί ουσιαστικά η διοικητική υποστήριξη για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων προτείνεται να προβλέπονται στον ΟΕΥ των μικρών δήμων οι ελάχιστες υπηρεσιακές μονάδες (Αυτοτελή γραφεία), οι υπάλληλοι των οποίων θα αποτελούν τον σύνδεσμο του μικρού δήμου με τον μεγαλύτερο. Για το σκοπό αυτό χρήσιμη είναι η πρόβλεψη :

- ο Αυτοτελούς Γραφείου Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
- ο Αυτοτελούς Γραφείου Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού

Στο πρότυπο Νο 4 έχει γίνει η υπόθεση ότι ο μικρός ορεινός και αγροτικός δήμος επιθυμεί και μπορεί να ασκήσει ο ίδιος τις υπηρεσίες αγροτικής ανάπτυξης. Για το λόγο αυτό προβλέπεται Αυτοτελές **Τμήμα** Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης αντί του Αυτοτελούς **Γραφείου** Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης.

Το πρότυπο δεν περιλαμβάνει υπηρεσία πολεοδομίας και δημοτικής αστυνομίας. Το πρότυπο περιλαμβάνει επίσης τις ελάχιστες αναγκαίες αποκεντρωμένες υπηρεσίες δεδομένου ότι οι μικροί δήμοι θα πρέπει να ισορροπήσουν την απόφαση για αποκεντρωμένες υπηρεσίες με την απόφαση για την ενίσχυση της στελέχωσης των κεντρικών υπηρεσιών, αφού το προσωπικό θα είναι λιγιστό.

Λοιποί νησιωτικοί δήμοι εκτός των περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου

Οι δήμοι αυτοί θα ακολουθήσουν τα πρότυπα των ηπειρωτικών δήμων δεδομένου ότι δεν μεταφέρονται οι επιπρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους δήμους των περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου.

11 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Ν. 3852/10

Οι ειδικές προβλέψεις του Ν. 3852/10 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» για τους νησιωτικούς δήμους οδήγησαν στην τελική ομαδοποίησή τους ως εξής:

Στους δήμους των περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου μεταφέρονται επιπρόσθετες αρμοδιότητες πλέον των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται στους ηπειρωτικούς δήμους (Άρθρο 204, Ν. 3852/10)

Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου περιλαμβάνουν τις ακόλουθες Περιφερειακές ενότητες (Άρθρο 3, Ν 3852/10)

Περιφέρεια	Περιφερειακή ενότητα	Δήμοι που περιλαμβάνονται στη Περιφερειακή ενότητα
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Λέσβου
	Λήμνου	Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου.
	Χίου	Χίου, Ψαρών και Οινουσσών
	Σάμου	Σάμου
	Ικαρίας	Ικαρίας και Φούρνων
Νοτίου Αιγαίου	Κω	Κω, Νισύρου.
	Καρπάθου	Καρπάθου και Κάσου.
	Καλύμνου	Καλυμνίων, Αστυπάλαιας, Λειψών, Λέρου, Πάτμου και Αγαθονήσιου.
	Ρόδου	Ρόδου, Σύμης, Χάλκης, Μεγίστης και Τήλου.
	Σύρου	Σύρου – Ερμούπολης.
	Κέας – Κύθνου	Κέας και Κύθνου
	Μήλου	Μήλου, Κιμώλου, Σέριφου και Σίφνου.
	Πάρου	Πάρου και Αντιπάρου.
	Νάξου	Νάξου και μικρών Κυκλάδων και Αμοργού.
	Τήνου	Τήνου
	Μυκόνου	Μυκόνου
	Άνδρου	Άνδρου
	Θήρας	Θήρας, Ιητών, Σίκινου, Φολέγανδρου και Ανάφης.
Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου	Ζακύνθου
	Κέρκυρας	Κέρκυρας, Παξών
	Κεφαλληνίας	Κεφαλληνίας
	Λευκάδας	Λευκάδας, Μεγανησίου
	Ιθάκης	Ιθάκης

Οι μεγαλύτεροι σε πληθυσμό δήμοι των περιφερειακών ενοτήτων των προηγούμενων περιφερειών υποχρεούνται να παρέχουν πλήρη διοικητική υποστήριξη στους λοιπούς δήμους της περιφερειακής ενότητας, που δεν διαθέτουν την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σε αυτούς (Άρθρο 206, Ν 3852/10).

Από τα προηγούμενα προκύπτουν δύο μεγάλες ομάδες νησιωτικών δήμων : Οι μικροί δήμοι των περιφερειακών ενοτήτων που θα χρειαστούν διοικητική υποστήριξη και οι μεγαλύτεροι σε πληθυσμό δήμοι των περιφερειακών ενοτήτων που θα πρέπει να παρέχουν διοικητική υποστήριξη στους μικρότερους.

Οι μεγαλύτεροι δήμοι, ανάλογα με τον πληθυσμό, τον αριθμό των εργαζομένων και τα τακτικά έσοδα, διακρίνονται σε 3 υποομάδες :

- Μεγάλοι
- Μεσαίοι προς μεγάλοι
- Μικροί προς μεσαίοι

Στον επόμενο πίνακα φαίνονται οι 4 υποομάδες νησιωτικών δήμων.

	Αριθμός δήμων
Μεγάλοι νησιωτικοί Δήμοι	3
Μεσαίοι προς μεγάλοι νησιωτικοί Δήμοι	7
Μικροί προς μεσαίοι νησιωτικοί Δήμοι	13
Μικροί νησιωτικοί Δήμοι που θα χρειαστούν διοικητική υποστήριξη	27
	50

Στους επόμενους πίνακες φαίνονται οι δήμοι της κάθε υποομάδας.

Μεγάλοι νησιωτικοί Δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Αριθμός Δήμων που θα υποστηρίζουν
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Λέσβου	
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Ρόδου	4
Ιονίων Νήσων	Κερκύρας	Δήμος Κέρκυρας	1

Μεσαίοι προς μεγάλοι νησιωτικοί Δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Αριθμός Δήμων που θα υποστηρίζουν
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Χίου	2
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Σάμου	

Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Κω	1
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σύρου-Ερμούπολης	
Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου	Δήμος Ζακύνθου	
Ιονίων Νήσων	Κεφαλληνίας	Δήμος Κεφαλονιάς	
Ιονίων Νήσων	Λευκάδος	Δήμος Λευκάδος	1

Μικροί προς μεσαίοι νησιωτικοί Δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Αριθμός Δήμων που θα υποστηρίξουν
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Λήμνου	1
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Ικαρίας	1
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων	1
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Καλυμνίων	5
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Θήρας	4
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Πάρου	1
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Άνδρου	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Μυκόνου	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Τήνου	
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Καρπάθου	1
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Μήλου	3
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κέας* (Ιουλίδος)	1
Ιονίων Νήσων	Κεφαλληνίας	Δήμος Ιθάκης	

Μικροί νησιωτικοί Δήμοι που θα χρειαστούν διοικητική υποστήριξη

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Δήμος που θα παρέχει τη διοικητική υποστήριξη
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Οινουσσών	Δήμος Χίου
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Ψαρών	Δήμος Χίου
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Αγίου Ευστρατίου	Δήμος Λήμνου
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Φούρνων Κορσεών	Δήμος Ικαρίας
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Λέρου*	Δήμος Καλυμνίων

Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Πάτμου	Δήμος Καλυμνίων
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Αστυπάλαιας	Δήμος Καλυμνίων
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Αγαθονησίου	Δήμος Καλυμνίων
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Λειψών	Δήμος Καλυμνίων
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Σύμης	Δήμος Ρόδου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Τήλου	Δήμος Ρόδου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Μεγίστης	Δήμος Ρόδου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Χάλκης	Δήμος Ρόδου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Κάσου	Δήμος Καρπάθου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Νισύρου	Δήμος Κω
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Αμοργού	Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κύθνου	Δήμος Κέας (Ιουλίδος)
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σίφνου	Δήμος Μήλου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σερίφου	Δήμος Μήλου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κιμώλου	Δήμος Μήλου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Αντιπάρου	Δήμος Πάρου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Ιητών	Δήμος Θήρας
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Φολεγάνδρου	Δήμος Θήρας
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Ανάφης	Δήμος Θήρας
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σικίνου	Δήμος Θήρας
Ιονίων Νήσων	Κερκύρας	Δήμος Παξών	Δήμος Κέρκυρας
Ιονίων Νήσων	Λευκάδος	Δήμος Μεγανησίου	Δήμος Λευκάδος

* Ο Δήμος Λέρου με βάση τον πληθυσμό και το προσωπικό του δεν ανήκει στην ομάδα των μικρών δήμων, αλλά στην αμέσως μεγαλύτερη.

* Ο Δήμος Κέας με βάση τον πληθυσμό και το προσωπικό του ανήκει στην ομάδα των μικρών δήμων.

12 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β : ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΥΠΟΟΜΑΔΑ

Στο σημείο αυτό παρουσιάζονται οι νέοι δήμοι της κάθε ομάδας και υποομάδας καθώς και τα βασικά στατιστικά τους στοιχεία όπως ο πληθυσμός, το προσωπικό και τα τακτικά έσοδα.

Ο αριθμός προσωπικού (άθροισμα του μόνιμου προσωπικού, του προσωπικού Αορίστου Χρόνου και των ειδικών θέσεων) προέρχεται από το Μητρώο εργαζομένων των Δήμων που τηρείται στην ΕΕΤΑΑ για λογαριασμό του ΥΠΕΣΑΗΔ και αφορούν στο έτος 2009 (31/12/2009). Τα τακτικά έσοδα προέρχονται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία και είναι στοιχεία του 2005.

Τα αρχικά δεδομένα αφορούσαν στους Καποδιστριακούς δήμους και μετασηματίστηκαν ώστε να αντιστοιχούν στους νέους δήμους σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης.

12.1 Περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά

12.1.1 Μεγάλοι Ηπειρωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Έβρου	Δήμος Αλεξανδρούπολης	65.894	366	18.190
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Καβάλας	Δήμος Καβάλας	74.120	425	22.641
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ροδόπης	Δήμος Κομοτηνής	60.574	271	14.932
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Αχαρνών	80.121	608	25.171
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Αγρινίου	96.321	459	23.723
Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας	Δήμος Πατρέων	202.757	1.307	50.388
Δυτικής Μακεδονίας	Κοζάνης	Δήμος Κοζάνης	68.680	394	19.289
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Ιωαννιτών	97.657	584	27.707
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Λαρισσαίων	139.403	973	40.353
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Βόλου	141.675	785	36.606
Θεσσαλίας	Τρικάλων	Δήμος Τρικκαίων	74.592	475	20.087
Κεντρικής Μακεδονίας	Ημαθίας	Δήμος Βέροιας	65.968	295	15.838
Κεντρικής Μακεδονίας	Πέλλης	Δήμος Πέλλας	65.497	265	15.444
Κεντρικής	Πιερίας	Δήμος Κατερίνης	83.764	431	20.478

Μακεδονίας					
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Σερρών	75.233	387	21.534
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Ηρακλείου	159.046	837	39.383
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Χανίων	97.364	571	25.825
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Κορινθίων	60.226	269	16.615
Πελοποννήσου	Μεσσηνίας	Δήμος Καλαμάτας	67.127	370	17.703
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Χαλκιδέων	92.202	597	24.879
Στερεάς Ελλάδας	Φθιώτιδος	Δήμος Λαμιέων	73.574	314	17.054

12.1.2 Μεσαίοι προς μεγάλοι Ηπειρωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	Δήμος Δράμας	56.062	231	12.665
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Έβρου	Δήμος Ορεστιάδας	39.485	181	10.404
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Καβάλας	Δήμος Παγγαίου	33.683	142	10.915
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ξάνθης	Δήμος Ξάνθης	55.360	298	17.988
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Διονύσου	32.986	177	3.080
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Ωρωπού	33.448	155	4.508
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Παλλήνης	33.624	209	11.335
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Βάρης-Βούλας- Βουλιαγμένης	42.972	485	20.305
Αττικής	Δυτικής Αττικής	Δήμος Μεγαρέων	35.675	191	9.709
Αττικής	Δυτικής Αττικής	Δήμος Φυλής	38.230	319	9.692
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Σαλαμίνας	38.022	225	11.204
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου	35.431	195	7.127
Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας	Δήμος Δυτικής Αχαΐας	31.275	91	6.204
Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας	Δήμος Αιγιαλείας	57.993	294	14.966
Δυτικής Ελλάδας	Ηλείας	Δήμος Ήλιδας	37.750	102	6.873
Δυτικής Ελλάδας	Ηλείας	Δήμος Πύργου	51.777	214	10.812
Δυτικής Μακεδονίας	Γρεβενών	Δήμος Γρεβενών	30.564	201	7.057
Δυτικής Μακεδονίας	Καστοριάς	Δήμος Καστοριάς	36.566	246	10.314

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Δυτικής Μακεδονίας	Κοζάνης	Δήμος Εορδαίας	46.540	234	12.033
Δυτικής Μακεδονίας	Φλωρίνης	Δήμος Φλώρινας	33.282	160	10.308
Ηπείρου	Αρτης	Δήμος Αρταίων	41.814	224	11.241
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	Δήμος Καρδίτσας	55.968	405	14.286
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Ελασσόνας	37.264	111	7.969
Κεντρικής Μακεδονίας	Ημαθίας	Δήμος Νάουσας	34.441	155	8.476
Κεντρικής Μακεδονίας	Ημαθίας	Δήμος Αλεξάνδρειας	43.209	100	9.270
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Χαλκηδόνος	35.145	103	6.171
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Θέρμης	36.276	161	17.082
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Θερμαϊκού	38.349	144	11.427
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Δέλτα	40.541	203	14.639
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Λαγκαδά	42.574	164	11.754
Κεντρικής Μακεδονίας	Κιλκίς	Δήμος Παιονίας	32.720	101	8.344
Κεντρικής Μακεδονίας	Κιλκίς	Δήμος Κιλκίς	56.336	237	12.763
Κεντρικής Μακεδονίας	Χαλκιδικής	Δήμος Νέας Προποντίδας	33.801	135	11.051
Κρήτης	Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης	46.558	307	13.546
Πελοποννήσου	Αργολίδος	Δήμος Ναυπλιέων	33.406	157	8.464
Πελοποννήσου	Αργολίδος	Δήμος Άργους-Μυκηνών	48.188	187	10.547
Πελοποννήσου	Αρκαδίας	Δήμος Τρίπολης	48.730	244	12.739
Πελοποννήσου	Λακωνίας	Δήμος Σπάρτης	38.079	171	9.124
Πελοποννήσου	Μεσσηνίας	Δήμος Τριφυλλίας	33.581	140	6.871
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	Δήμος Λεβαδέων	33.152	206	7.907
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	Δήμος Θηβαίων	37.524	252	9.391
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Κύμης-Αλιβερίου	33.527	126	5.827
Στερεάς Ελλάδας	Φωκίδας	Δήμος Δελφών	32.263	179	8.315

12.1.3 Μικροί προς μεσαίοι Ηπειρωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
------------	-------	-------	-----------	--------------------------	--------------------

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	Δήμος Προσοτσάνης	16.481	63	4.894
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	Δήμος Δοξάτου	17.481	81	4.284
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Έβρου	Δήμος Σουφλίου	17.768	72	4.281
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Έβρου	Δήμος Διδυμοτείχου	23.484	97	6.042
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Καβάλας	Δήμος Θάσου	13.765	80	4.397
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Καβάλας	Δήμος Νέστου	23.486	92	6.012
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ξάνθης	Δήμος Τοπείρου	12.199	24	3.156
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ξάνθης	Δήμος Μύκης	15.724	28	2.115
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ξάνθης	Δήμος Αβδήρων	18.573	66	3.845
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ροδόπης	Δήμος Ιάσμου	14.890	49	2.223
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ροδόπης	Δήμος Μαρώνειας-Σαπών	17.186	78	3.791
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ροδόπης	Δήμος Αρριανών	18.178	44	2.217
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Ραφήνας-Πικερμίου	14.840	119	5.228
Αττικής	Ανατολικής	Δήμος	15.608	68	7.618

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
	Αττικής	Μαρκόπουλου Μεσογαίας			
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Παιανίας	19.636	132	8.162
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Λαυρεωτικής	24.545	167	10.162
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Κρωπίας	25.325	116	10.372
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Σαρωνικού	26.320	126	5.552
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Μαραθώνος	26.899	223	8.677
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Σπάτων-Αρτέμιδος	27.594	285	13.695
Αττικής	Δυτικής Αττικής	Δήμος Μάνδρας-Ειδυλλίας	20.098	146	8.811
Αττικής	Δυτικής Αττικής	Δήμος Ασπροπύργου	27.741	595	21.174
Αττικής	Δυτικής Αττικής	Δήμος Ελευσίνας	29.868	241	10.887
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Αίγινας	13.552	87	5.115
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Ξηρομέρου	13.717	37	3.067
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Ακτίου-Βόνιτσας	18.374	49	4.264
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Αμφιλοχίας	21.445	51	4.553
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Ναυπακτίας	29.842	169	8.550
Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας	Δήμος Ερυμάνθου	13.162	40	2.118
Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας	Δήμος Καλαβρύτων	17.602	74	4.584
Δυτικής Ελλάδας	Ηλείας	Δήμος Ζαχάρως	15.409	49	2.191
Δυτικής Ελλάδας	Ηλείας	Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας	19.875	66	3.306
Δυτικής Ελλάδας	Ηλείας	Δήμος Πηνειού	20.232	62	3.910
Δυτικής Ελλάδας	Ηλείας	Δήμος Ανδρίτσαινας-Κρεστένων	21.912	60	2.788
Δυτικής	Ηλείας	Δήμος	26.333	72	4.364

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Ελλάδας		Ανδραβίδας-Κυλλήνης			
Δυτικής Μακεδονίας	Καστοριάς	Δήμος Ορεστίδος	13.375	65	3.837
Δυτικής Μακεδονίας	Κοζάνης	Δήμος Σερβίων-Βελβεντού	17.657	65	4.599
Δυτικής Μακεδονίας	Κοζάνης	Δήμος Βοΐου	22.447	90	5.285
Δυτικής Μακεδονίας	Φλωρίνης	Δήμος Αμυνταίου	18.975	73	5.145
Ηπείρου	Άρτης	Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων*	12.069	30	1.466
Ηπείρου	Άρτης	Δήμος Νικολάου Σκουφά	15.235	49	2.564
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Δήμος Φιλιατών*	10.448	51	2.428
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Δήμος Σουλίου	10.951	48	2.418
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Δήμος Ηγουμενίτσας	24.692	187	7.314
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Πωγωνίου*	11.092	55	2.874
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Δωδώνης	13.939	64	3.510
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Ζίτσας	17.293	87	5.035
Ηπείρου	Πρεβέζης	Δήμος Πάργας	12.944	54	3.955
Ηπείρου	Πρεβέζης	Δήμος Ζηρού	16.494	76	3.395
Ηπείρου	Πρεβέζης	Δήμος Πρέβεζας	29.918	213	8.721
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	Δήμος Μουζακίου	17.910	54	3.532
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	Δήμος Παλαμά	19.144	64	4.137
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	Δήμος Σοφάδων	23.043	74	5.028
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Αγιάς	14.121	56	3.362
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Τεμπών	16.466	49	3.444
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Κιλελέρ	23.213	85	5.371
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Φαρσάλων	23.531	92	5.004
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Δήμος Τυρνάβου	25.307	74	5.326

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Νότιου Πηλίου	11.563	37	2.291
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Ρήγα Φεραίου	12.096	59	2.995
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Αλμυρού	21.169	97	5.211
Θεσσαλίας	Τρικάλων	Δήμος Φαρκαδόνας	15.881	36	2.974
Θεσσαλίας	Τρικάλων	Δήμος Πύλης	20.019	65	4.013
Θεσσαλίας	Τρικάλων	Δήμος Καλαμπάκας	27.555	133	6.376
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Ωραιοκάστρου	25.231	123	10.607
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Βόλβης	26.079	105	6.983
Κεντρικής Μακεδονίας	Πέλλης	Δήμος Σκύδρας	21.147	85	5.478
Κεντρικής Μακεδονίας	Πέλλης	Δήμος Αλμωπίας	29.354	89	7.218
Κεντρικής Μακεδονίας	Πέλλης	Δήμος Έδεσσας	29.799	142	8.099
Κεντρικής Μακεδονίας	Πιερίας	Δήμος Πύδνας-Κολινδρού	18.445	69	4.358
Κεντρικής Μακεδονίας	Πιερίας	Δήμος Δίου-Ολύμπου	27.637	75	5.958
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Αμφίπολης	12.940	38	3.482
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Νέας Ζίχνης	15.073	66	3.736
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Εμμανουήλ Πατπιά	19.844	52	4.633
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Ηρακλείας	23.317	67	5.055
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Βισαλτίας	26.127	79	6.293
Κεντρικής Μακεδονίας	Σερρών	Δήμος Σιντικής	28.382	94	5.856
Κεντρικής Μακεδονίας	Χαλκιδικής	Δήμος Σιθωνίας	12.927	47	5.304
Κεντρικής Μακεδονίας	Χαλκιδικής	Δήμος Κασσάνδρας	16.153	125	12.987
Κεντρικής Μακεδονίας	Χαλκιδικής	Δήμος Αριστοτέλη	18.861	54	5.270
Κεντρικής	Χαλκιδικής	Δήμος	23.152	148	6.762

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Μακεδονίας		Πολυγύρου			
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Αρχανών-Αστερουσίων	18.022	92	5.097
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Γόρτυνας	18.264	101	3.865
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Μινώα Πεδιάδος	20.332	96	4.078
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Μαλεβιζίου	21.131	106	6.348
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Φαιστού	24.228	96	5.560
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Χερσονήσου	25.003	167	11.631
Κρήτης	Λασιθίου	Δήμος Σητείας	19.029	141	5.388
Κρήτης	Λασιθίου	Δήμος Αγίου Νικολάου	26.227	206	9.451
Κρήτης	Λασιθίου	Δήμος Ιεράπετρας	27.911	172	6.432
Κρήτης	Ρεθύμνης	Δήμος Αγίου Βασιλείου*	10.079	30	2.131
Κρήτης	Ρεθύμνης	Δήμος Μυλοποτάμου	16.577	75	4.070
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Κισσάμου	11.820	48	2.958
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Αποκορώνου	12.703	54	3.691
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Πλατανιά	18.622	54	4.798
Πελοποννήσου	Αργολίδας	Δήμος Ερμιονίδας	14.901	50	3.373
Πελοποννήσου	Αρκαδίας	Δήμος Βόρειας Κυνουρίας*	12.825	70	2.527
Πελοποννήσου	Αρκαδίας	Δήμος Μεγαλόπολης	13.152	65	4.816
Πελοποννήσου	Αρκαδίας	Δήμος Γορτυνίας	18.327	75	4.325
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Βέλου-Βόχας	18.323	93	4.608
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης	21.155	95	4.819
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Λουτρακίου-Αγίων	22.480	204	15.366

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
		Θεοδώρων			
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Σικυωνίων	24.666	105	5.664
Πελοποννήσου	Λακωνίας	Δήμος Ανατολικής Μάνης	17.157	81	5.096
Πελοποννήσου	Λακωνίας	Δήμος Ευρώτα	19.803	64	4.671
Πελοποννήσου	Λακωνίας	Δήμος Μονεμβασιάς	23.853	104	5.727
Πελοποννήσου	Μεσσηνίας	Δήμος Οιχαλίας	14.987	58	2.621
Πελοποννήσου	Μεσσηνίας	Δήμος Πύλου-Νέστορος	23.780	104	4.785
Πελοποννήσου	Μεσσηνίας	Δήμος Μεσσήνης	28.754	136	5.618
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	Δήμος Διστόμου-Αράχovas-Αντίκυρας*	11.532	39	1.915
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	Δήμος Αλιάρτου	12.300	54	1.694
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	Δήμος Ορχομενού	13.962	43	3.083
Στερεάς Ελλάδας	Βοιωτίας	Δήμος Τανάγρας	22.615	155	8.116
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Ερέτριας	13.325	57	3.037
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Καρύστου	14.645	83	3.997
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας	15.049	68	3.833
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Διρφύων-Μεσσαπίων	21.064	79	4.774
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Ιστιαίας-Αιδηψού	22.722	115	5.856
Στερεάς Ελλάδας	Ευρυτανίας	Δήμος Αγράφων*	13.604	26	2.102
Στερεάς Ελλάδας	Ευρυτανίας	Δήμος Καρπενησίου	18.449	93	5.136

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Στερεάς Ελλάδα	Φθιώτιδος	Δήμος Αμφίκλειας-Ελάτειας	14.395	41	3.116
Στερεάς Ελλάδα	Φθιώτιδος	Δήμος Στυλίδας	14.686	59	3.150
Στερεάς Ελλάδα	Φθιώτιδος	Δήμος Δομοκού	14.793	57	3.351
Στερεάς Ελλάδα	Φθιώτιδος	Δήμος Μώλου-Αγίου Κωνσταντίνου	15.142	74	3.949
Στερεάς Ελλάδα	Φθιώτιδος	Δήμος Μακρακώμης	21.570	64	4.021
Στερεάς Ελλάδα	Φθιώτιδος	Δήμος Λοκρών	24.611	81	5.208
Στερεάς Ελλάδα	Φωκίδας	Δήμος Δωρίδος	16.021	54	2.933

Σημείωση : Οι Δήμοι που σημειώνονται με αστερίσκο έχουν χαρακτηριστεί ως Ορεινοί στο Ν. 3852/10.

12.1.4 Μικροί Ηπειρωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	Δήμος Παρανεστίου*	5.925	28	1.765
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	Δήμος Κάτω Νευροκοπίου*	8.026	40	3.136
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Έβρου	Δήμος Σαμοθράκης	2.723	27	1.160
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Αγκιστρίου	920		
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Ύδρας	2.719	14	2.012
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Κυθήρων	3.398	19	1.910
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Σπετσών	3.916	34	2.412
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Πόρου	4.348	32	1.789
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Τροιζηνίας	8.564	40	2.166
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Θέρμου*	9.299	26	1.610
Δυτικής Μακεδονίας	Γρεβενών	Δήμος Δεσκάτης*	7.383	30	1.994
Δυτικής Μακεδονίας	Καστοριάς	Δήμος Νεστορίου*	3.542	23	1.121
Δυτικής Μακεδονίας	Φλωρίνης	Δήμος Πρεσπών*	2.511	16	660
Ηπείρου	Άρτης	Δήμος Γεωργίου	9.016	25	1.563

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
		Καραϊσκάκη*			
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Ζαγορίου*	6.032	32	1.558
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Βορείων Τζουμέρκων*	7.097	31	1.590
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Μετσόβου*	7.835	30	1.946
Ηπείρου	Ιωαννίνων	Δήμος Κόνιτσας*	9.294	40	921
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	Δήμος Αργιθέας*	6.084	10	927
Θεσσαλίας	Καρδίτσας	Δήμος Λίμνης Πλαστήρα*	7.392	20	1.253
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Αλοννήσου	2.700	25	1.339
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Σκοπέλου	4.696	34	2.300
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Σκιάθου	6.160	79	3.209
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Ζαγοράς-Μουρεσίου*	6.936	39	2.044
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Βιάννου*	6.463	38	1.724
Κρήτης	Λασιθίου	Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου*	3.152	19	983
Κρήτης	Ρεθύμνης	Δήμος Ανωγειών*	2.507	19	752
Κρήτης	Ρεθύμνης	Δήμος Αμαρίου*	6.215	21	1.022
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Γαύδου	98		
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Σφακίων*	2.446	12	562
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Κανδάνου-Σελίνου*	7.334	29	1.856
Πελοποννήσου	Αργολίδος	Δήμος Επιδαύρου*	9.275	31	1.554
Πελοποννήσου	Αρκαδίας	Δήμος Νότιας Κυνουρίας*	9.001	36	2.310
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Νεμέας*	7.774	33	1.918
Πελοποννήσου	Λακωνίας	Δήμος Ελαφονήσου	745	5	
Πελοποννήσου	Μεσσηνίας	Δήμος Δυτικής Μάνης*	8.647	30	1.584
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Σκύρου	2.602	32	1.650

Σημείωση : Οι Δήμοι που σημειώνονται με αστερίσκο έχουν χαρακτηριστεί ως Ορεινοί στο Ν.3852/10.

12.2 Αστικοί δήμοι μητροπολιτικών κέντρων

12.2.1 Μεγάλοι Δήμοι μητροπολιτικών κέντρων

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Βύρωνος	61.102	340	17.413
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Κηφισιάς	64.558	360	26.283
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Παλαιού Φαλήρου	64.759	329	17.448

Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίου Δημητρίου	65.173	252	15.421
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Νέας Ιωνίας	66.017	344	19.295
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αμαρουσίου	69.470	197	38.776
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Χαλανδρίου	71.684	310	23.982
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Νέας Σμύρνης	73.986	352	20.224
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αιγάλεω	74.046	400	20.722
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ηλιουπόλεως	75.904	288	17.850
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ζωγράφου	76.115	296	22.215
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Γλυφάδας	80.409	386	24.703
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ιλίου	80.859	298	18.033
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Καλλιθέας	109.609	576	29.948
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Περιστερίου	137.918	653	37.109
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αθηναίων	745.514	5.296	266.221
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Κορυδαλλού	67.456	191	13.887
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας	89.046	411	23.525
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Νίκαιας-Άγιου Ιωάννη Ρέντη	108.146	601	30.400
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Πειραιώς	175.697	1.365	58.264
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου	74.254	408	19.441
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Παύλου Μελά	84.397	218	18.964
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Νεάπολης-Συκεών	86.417	255	19.116
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Καλαμαριάς	87.255	307	24.157
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	375.276	2.705	130.888

12.2.2 Μεσαίοι προς μεγάλοι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Βριλησίων	25.582	178	10.269
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Καισαριανής	26.419	246	7.806
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Μεταμορφώσεως	26.448	155	9.756
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Λυκόβρυσσης-Πεύκης	28.003	116	7.481
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού	29.059	282	15.239
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Πεντέλης	30.511	207	6.537
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίας Βαρβάρας	30.562	133	6.579
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Φιλαδελφείας-Χαλκηδόνος	34.224	297	12.051
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Δάφνης-Υμηπτού	34.813	191	10.486
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αλίμου	38.047	186	13.275
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου	38.116	410	14.631

Αττικής	Αθηνών	Δήμος Παπάγου-Χολαργού	45.373	323	11.065
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ηρακλείου	45.926	254	14.246
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Χαϊδαρίου	46.276	273	12.260
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Πετρούπολεως	48.327	236	11.576
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης	49.898	335	15.105
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίων Αναργύρων-Καματερού	55.191	280	14.441
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίας Παρασκευής	56.836	279	18.510
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Γαλατσίου	58.042	307	13.160
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Περάματος	25.720	201	7.056
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη	50.162	368	15.555
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Αμπελοκήπων-Μενεμένης	55.869	343	14.268

12.3 Νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου

12.3.1 Μεγάλοι νησιωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Λέσβου	90.643	475	20.531
Ιονίων Νήσων	Κερκύρας	Δήμος Κέρκυρας	109.537	655	28.707
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Ρόδου	117.007	1.258	58.864

12.3.2 Μεσαίοι προς μεγάλοι νησιωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Σάμου	33.814	199	9.952
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Χίου	51.936	316	14.336
Ιονίων Νήσων	Ζακύνθου	Δήμος Ζακύνθου	39.015	212	10.456
Ιονίων Νήσων	Κεφαλληνίας	Δήμος Κεφαλονιάς	36.404	294	13.881
Ιονίων Νήσων	Λευκάδος	Δήμος Λευκάδος	21.414	178	6.550
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Κω	30.947	406	15.645
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σύρου-Ερμούπολης	19.782	198	8.921

12.3.3 Μικροί προς μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων	Τακτικά έσοδα 2005
------------	-------	-------	-----------	---------------------	--------------------

				2009	
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Λήμνου	18.104	111	4.182
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Ικαρίας	8.312	44	2.435
Ιονίων Νήσων	Κεφαλληνίας	Δήμος Ιθάκης	3.084	41	1.801
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Καρπάθου	6.511	62	3.052
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Καλυμνίων	16.441	184	5.127
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κέας (Ιουλίδος)*	2.417	22	1.403
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Μήλου	4.771	44	2.097
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Τήνου	8.574	58	2.463
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Μυκόνου	9.320	85	6.356
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Άνδρου	10.009	63	3.053
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Πάρου	12.853	111	5.894
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Θήρας	13.670	125	4.870
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων	19.074	137	5.697

* Ο Δήμος Κέας με βάση τον πληθυσμό και το προσωπικό του ανήκει στην ομάδα των μικρών δήμων.

12.3.4 Μικροί νησιωτικοί δήμοι που θα χρειαστούν διοικητική υποστήριξη

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος	Πληθυσμός	Αριθμός εργαζομένων 2009	Τακτικά έσοδα 2005
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Αγίου Ευστατίου	371	3	
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Φούρνων Κορσεών	1.469	7	667
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Ψαρών	422	8	535
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Οινουσσών	1.050	4	603
Ιονίων Νήσων	Κερκύρας	Δήμος Παξών	2.438	17	1.196
Ιονίων Νήσων	Λευκάδος	Δήμος Μεγανησίου	1.092	12	779
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Αγαθονησίου	158	5	
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Χάλκης	313	6	429
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Μεγίστης	430	6	445
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Τήλου	533	21	419
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Λειψών	698	8	525
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Νισύρου	948	28	1.511
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Κάσου	990	6	858

Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Αστυπάλαιας	1.238	16	1.037
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Σύμης	2.606	30	1.529
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Πάτμου	3.044	36	1.683
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Λέρου*	8.207	97	3.535
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σικίνου	238	2	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Ανάφης	273	2	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Φολεγάνδρου	667	2	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κιμώλου	769	1	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Αντιπάρου	1.037	8	
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σερίφου	1.414	15	926
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κύθνου	1.608	10	812
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Ιητών	1.838	26	1.010
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Αμοργού	1.859	27	351
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σίφνου	2.442	31	1.578

* Ο Δήμος Λέρου με βάση τον πληθυσμό και το προσωπικό του δεν ανήκει στην ομάδα των μικρών δήμων, αλλά στην αμέσως μεγαλύτερη.

12.4 Οι αμετάβλητοι Δήμοι του προγράμματος Καλλικράτης

Στον επόμενο πίνακα φαίνονται οι 87 Δήμοι στους οποίους δεν συντελέστηκε μεταβολή.

Περιφέρεια	Νομός	Δήμος
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δράμας	Δήμος Κάτω Νευροκοπίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Έβρου	Δήμος Σαμοθράκης
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Καβάλας	Δήμος Θάσου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ξάνθης	Δήμος Τοπείρου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίας Βαρβάρας
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίας Παρασκευής
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αγίου Δημητρίου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αθηναίων
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αιγάλεω
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αλίμου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Αμαρουσίου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Βριλησίων
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Βύρωνος
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Γαλασίου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Γλυφάδας
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ζωγράφου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ηλιουπόλεως
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ηρακλείου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Ιλίου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Καισαριανής

Αττικής	Αθηνών	Δήμος Καλλιθέας
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Μεταμορφώσεως
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Νέας Ιωνίας
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Νέας Σμύρνης
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Παλαιού Φαλήρου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Περιστερίου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Πετρουπόλεως
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Χαϊδαρίου
Αττικής	Αθηνών	Δήμος Χαλανδρίου
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Κρωπίας
Αττικής	Ανατολικής Αττικής	Δήμος Μαρκόπουλου Μεσογαίας
Αττικής	Δυτικής Αττικής	Δήμος Ασπροπύργου
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Αγκιστρίου
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Αίγινας
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Κορυδαλλού
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Πειραιώς
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Περάματος
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Πόρου
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Σπετσών
Αττικής	Πειραιώς	Δήμος Ύδρας
Βορείου Αιγαίου	Λέσβου	Δήμος Αγίου Ευστρατίου
Βορείου Αιγαίου	Σάμου	Δήμος Φούρνων Κορσεών
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Οινουσσών
Βορείου Αιγαίου	Χίου	Δήμος Ψαρών
Δυτικής Ελλάδας	Αιτωλοακαρνανίας	Δήμος Θέρμου
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Αλοννήσου
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Σκιάθου
Θεσσαλίας	Μαγνησίας	Δήμος Σκοπέλου
Ιονίων Νήσων	Κερκύρας	Δήμος Παξών
Ιονίων Νήσων	Κεφαλληνίας	Δήμος Ιθάκης
Ιονίων Νήσων	Λευκάδος	Δήμος Μεγανησίου
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Δήμος Καλαμαριάς
Κρήτης	Ηρακλείου	Δήμος Βιάννου
Κρήτης	Λασιθίου	Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου
Κρήτης	Ρεθύμνης	Δήμος Ανωγείων
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Γαύδου
Κρήτης	Χανίων	Δήμος Σφακίων
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Αγαθονησίου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Αστυπάλαιας
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Καλυμνίων
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Κάσου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Λειψών
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Λέρου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Μεγίστης
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Νισύρου

Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Πάτμου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Σύμης
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Τήλου
Νοτίου Αιγαίου	Δωδεκανήσου	Δήμος Χάλκης
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Αμοργού
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Ανάφης
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Αντιπάρου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Ιητών
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κέας
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κιμώλου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Κύθνου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Μήλου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Μυκόνου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Πάρου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σερίφου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σικίνου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Σίφνου
Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων	Δήμος Φολεγάνδρου
Πελοποννήσου	Αρκαδίας	Δήμος Βόρειας Κυνουρίας
Πελοποννήσου	Κορινθίας	Δήμος Νεμέας
Πελοποννήσου	Λακωνίας	Δήμος Ελαφονήσου
Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας	Δήμος Σκύρου

13 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ : ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με το Ν. 3852/10 μεταφέρονται στους Δήμους νέες αρμοδιότητες από τις ΝΑ κατά φάσεις (άλλες την 1.1.2011 και άλλες την 1.1.2013). Τα πρότυπα σχέδια ΟΕΥ ενσωματώνουν όλες τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες των νέων Δήμων, ανεξάρτητα του χρόνου έναρξης της άσκησής τους.

Στη συνέχεια φαίνεται η κατανομή των νέων αρμοδιοτήτων στις υφιστάμενες ή στις νέες δημοτικές υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν για το σκοπό αυτό.

13.1 Υπηρεσία Αγροτικής παραγωγής

13.1.1 Αρμοδιότητες στον τομέα της φυτικής παραγωγής

1. Σύσταση και λειτουργία Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.).
2. Άσκηση εποπτείας από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδρευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν.δ. 3881/1958 (Φ.Ε.Κ. 181, Α), όπως ισχύει και τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις καθώς και αξιοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων με εφαρμογή σωστής άρδευσης και στράγγισης, σε συνεργασία με τον τομέα εγγειοβελτιωτικών έργων της τεχνικής υπηρεσίας.
3. Έρευνα και μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της γεωργίας, ...καθώς και τη διατήρηση του αγροτικού, ... πληθυσμού στις εστίες τους.
4. Ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής.....παραγωγής

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης
2. Προώθηση προγραμμάτων εγκατάστασης νέων αγροτών
3. Εκτίμηση και παρακολούθηση της γεωργικής ..... παραγωγής ως και των απολαμβανομένων υπό των παραγωγών τιμών γεωργικών προϊόντων
4. Παρακολούθηση της πορείας των αγορών των γεωργικών προϊόντων και η λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών
5. Ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης
6. Συνεργασία με Ιδρύματα έρευνας της αγροτικής, ...παραγωγής

7. Ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας
8. Καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης
9. Χορήγηση αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης ..... αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων από 1.1.2013

1. Η προστασία της γεωργικής γης από άλλες χρήσεις και ιδιαίτερα αυτής με υψηλή παραγωγικότητα (Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες πολεοδομίας και περιβάλλοντος).
2. Η γνωμοδότηση για το ετήσιο πρόγραμμα δασοπονίας στα όρια του δήμου που καταρτίζουν οι οικείες δασικές υπηρεσίες.
3. Η εισήγηση για σύσταση, κατάργηση και συγχώνευση των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων.
4. Η τήρηση μητρώου αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων, με βάση το μητρώο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
5. Η προώθηση της συγκρότησης ομάδων παραγωγών και η στήριξή τους για την αντιμετώπιση οικονομικών και διαρθρωτικών θεμάτων σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.
6. Η αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
7. Ο καθορισμός ζωνών προστασίας και η καταστροφή σε αυτές των παρανόμων καλλιεργειών.
8. Η χορήγηση αδειών αναφύτευσης αμπελώνων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
9. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της διακίνησης οίνου.
10. Η μέριμνα για την παροχή του απαραίτητου άνοσου πολλαπλασιαστικού υλικού αμπέλου εγκατάστασης και εμβολιοληψίας.

13.1.2 Αρμοδιότητες στον τομέα της ζωικής παραγωγής

1. Έρευνα και μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της....., κτηνοτροφίας,..... καθώς και τη διατήρηση του....., κτηνοτροφικού .....πληθυσμού στις εστίες τους.
2. Ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της .....ζωικής παραγωγής
3. Διαχείριση βοσκοτόπων

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Συνεργασία με Ιδρύματα έρευνας της .....κτηνοτροφικής ..... παραγωγής
2. Εκτίμηση και παρακολούθηση της ..... κτηνοτροφικής παραγωγής .....

3. Εφαρμογή και έλεγχος του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του δήμου, (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).
4. Χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων
5. Παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάσταση πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση Κτηνιατρικής Αρχής) καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας του καταστήματος
6. Χορήγηση αδειών για την ίδρυση και λειτουργία κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α).
7. Άδεια για την ίδρυση και λειτουργία ζωολογικών κήπων, η σύσταση των γνωμοδοτικών επιτροπών του Π.Δ. 98/04 (ΦΕΚ Α' 69), η διενέργεια επιθεωρήσεων και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4, Π.Δ. 98/04.
8. Χορήγηση των σχετικών αδειών για την καταλληλότητα των αυτοκινήτων που μεταφέρουν ζώα
9. Χορήγηση αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών ..... φαρμακευτικών προϊόντων
10. Περισυλλογή αδέσποτων σκύλων καθώς και ίδρυση ή βελτίωση εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων σκύλων.
11. Εφαρμογή προγραμμάτων για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων (σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας για τα νοσήματα που μεταδίδονται και στον άνθρωπο).
12. Επιβολή ή άρση υγειονομικών μέτρων, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.
13. Εφαρμογή, οργάνωση και εποπτεία της τεχνητής σπερματέγχυσης και του συγχρονισμού του οίστρου των ζώων
14. Χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, καθώς και ειδικής άδειας για αποθήκευση φαρμακευτικών προϊόντων
15. Παροχή γνωμάτευσης για υγειονομική καταλληλότητα των ζώων, όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων
16. Χορήγηση αδειών λειτουργίας και η εποπτεία των ιδιωτικών κτηνιατρείων, κλινικών ιατρείων

13.2 Υπηρεσία Αλιείας

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Έρευνα και μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της ..... αλιείας καθώς και τη διατήρηση του ..... αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες τους.

2. Άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου.
3. Αποφάσεις καταστροφής, εκποίησης και έγκρισης του αποτελέσματος της σχετικής δημοπρασίας ή διάθεσης των δημευθέντων υλικών και μέσων αλιείας (άρθρο 7 παρ. 3 και 4 του Ν.Δ.420/1970, ΦΕΚ Α' 27/1970).
4. Απόφαση εφαρμογής του προγράμματος ανάπτυξης των ιχθυοκαλλιεργειών με την έγκαιρη και επαρκή παραγωγή του αναγκαίου γόνου (γόνου) ιχθυδίων για τον εφοδιασμό με αυτόν των ενδιαφερομένων ιδιωτών πεστροφοκαλλιεργητών (άρθρο 110 παρ. α' Π.Δ.433/1977).
5. Συγκέντρωση και τήρηση στοιχείων των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα.
6. Κατάρτιση μελετών και σύνταξη εκλαϊκευμένων εντύπων που αφορούν δραστηριότητες θαλάσσιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.
7. Διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζόμενους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.
8. Έγκριση για τη διενέργεια εμπλουτισμού λιμνών και ποταμών και ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες.
9. Χορήγηση άδειας σε αλιευτικά σκάφη για διενέργεια δοκιμαστικής αλιείας.
10. Απόφαση καθορισμού των όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών αλιείας και η απόφαση για περιορισμό της αλιείας στη λίμνη Ταυρωπού (άρθρο 18 παρ.1 και 2 του Ν.Δ.420/1970).
11. Έγκριση της χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές, αδειών απόπλου στα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια αλιείας στα διεθνή ύδατα και ανάκληση της έγκρισης αυτής (άρθρο 8 παρ.β' εδαφ. γγ' Π.Δ. 915/1981, άρθρο 14 Β.Δ. 666/1966 ΦΕΚ 160 Α και άρθρο 1 παρ.2 Β.Δ.152/1969, ΦΕΚ 56 Α').
12. Απόφαση διάθεσης σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ερευνητικά ιδρύματα ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα των πλωτών μέσων, εργαλείων και λοιπού εξοπλισμού που δημεύτηκε, εφόσον δεν έχει πλειστηριασθεί (άρθρο 2 παρ. 3 του ν.1740/1987 ΦΕΚ 221 Α', όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 8 ν.2040/1992 ΦΕΚ 70Α).
13. Τήρηση στοιχείων των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
14. Αντιμετώπιση θεμάτων και η εισήγηση μέτρων που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
15. Επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για ποτάμιους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους (άρθρο 10 Ν.Δ.420/1970,

- όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 ν.1740/1987 και το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.2040/1992).
16. Έγκριση για διενέργεια αθλητικής αλιείας (Π.Δ.373/1985 άρθρο 5 παρ.2 ΦΕΚ 131 Α).
  17. Χορήγηση ερασιτεχνικής άδειας αλιείας (Β.Δ.666/1966, άρθρο 1,2,3 ΦΕΚ 160 Α και Π.Δ. 373/1985).
  18. Άδεια χρήσης καταδυτικών συσκευών σε περιπτώσεις διεξαγωγής ερευνών (Π.Δ.373/1985 άρθρο 3 παρ. 2).
  19. Έγκριση αντικατάστασης αλιευτικού σκάφους (Β.Δ. 666/1966, Π.Δ. 261/1991 άρθρο 1 παρ. 1α, 1β, 1γ και άρθρο 3 και 4 ΦΕΚ 98 Α).
  20. Χορήγηση επαγγελματικής άδειας αλιείας (Β.Δ.666/1966, Π.Δ. 261/1991, άρθρο 1 παρ.1δ).
  21. Άδεια μεταβίβασης κυριότητας επαγγελματικής άδειας αλιείας σκάφους (Π.Δ. 261/1991 άρθρο 2).
  22. Άδεια αντικατάστασης μηχανής αλιευτικού σκάφους (Π.Δ. 261/1991 άρθρο 4).
  23. Επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και αξία αλιευμάτων των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών (Π.Δ.333/1990 άρθρο 2 ΦΕΚ 143 Α).
  24. Χορήγηση άδειας αλιείας γόνου ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών (Π.Δ. 54/1978 ΦΕΚ 10Α Π.Δ. 398/1990 άρθρο 5 παρ. 2β ΦΕΚ 159 Α).
  25. Σύμφωνη γνώμη για την εισαγωγή από το εξωτερικό ζώντων υδροβίων ζώων και φυτών ή φυκών ή των αυγών τους για τεχνητή εκτροφή ή εμπλουτισμό υδάτων.
  26. Έγκριση της χορήγησης, από τις αρμόδιες αρχές, αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας ή σπογγαλιείας (Π.Δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ. β (γγ , Β.Δ. 666/1966 άρθρο 2,3,4 παρ. 2 και 11 Β.Δ. 152/1969 άρθρο 1 παρ.2 ΦΕΚ 43/Α, Ν.1341/1983 άρθρο 12 ΦΕΚ 38/Α).
  27. Καθορισμός της διάρκειας, έναρξης και λήξης της απαγορευτικής περιόδου αλιείας στους ποταμούς χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (Π.Δ.235/1979 άρθρο 2 παρ.1 ΦΕΚ 65/Α, ν.1341/1983 άρθρο 12).
  28. Καθορισμός του αριθμού των με μηχανικό αλιευτικό συγκρότημα (γρί-γρί) αλιευόντων συγκροτημάτων στο ελληνικό τμήμα της Λίμνης Μεγάλη Πρέσπα και των προϋποθέσεων με τις οποίες θα διενεργείται η αλιεία (Β.Δ. 142/1971 άρθρο 2 παρ. Β1 ΦΕΚ 49/Α Ν.1341/1983 άρθρο 12).
  29. Καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (Β.Δ. 142/1971 άρθρο 2 παρ. Β2, Ν.1341/1983 άρθρο 12).
  30. Καθορισμός περιορισμών κατά τη διενέργεια αλιείας εντός των τεχνικών λιμνών για τη προστασία των έργων που υπάρχουν σε αυτές (Β.Δ. 142/1971 άρθρο 2 περ. Γ3,Ν.1341/1983 άρθρο 12).

31. Απαγόρευση η έγκριση χρησιμοποίησης ορισμένων αλιευτικών εργαλείων στις λίμνες Μεγάλη Πρέσπα και Δοϊράνη (Β.Δ. 249/1972 άρθρο 1 παρ. 2, Ν.1341/1983 άρθρο 12).
32. Έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας και σπογγαλιείας για ορισμένη περίοδο σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου, όταν το επιβάλλει η προστασία της ιχθυοπαραγωγής και η ρύθμιση της αλιείας και σπογγαλιείας (Β.Δ. 666/1966 άρθρο 7, Β.Δ.152/1969 άρθρο 1 παρ.2, Ν.1341/1983 άρθρο 12).
33. Έκδοση χρηματικών ενταλμάτων για απόδοση εσόδων από την εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου - Αιτωλικού (άρθρο 65 παρ. 2 Ν.Δ.420/1970).
34. Έγκριση για μετατροπή ή αντικατάσταση εργαλείων στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου - Αιτωλικού (Β.Δ. 435/1970, ΦΕΚ 142Α).
35. Πρόταση για εγγραφή πιστώσεων για απαλλοτρίωση υδάτινων και χερσαίων εκτάσεων (άρθρο 3 Ν.Δ. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφ. 3 το ν.1740/1987).
36. Απόφαση για τον καθορισμό όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών σε κατοίκους άλλων περιοχών στις τεχνητές λίμνες Πολυφύτου και Μόρνου (άρθρο 5 παρ. 5 Ν. 972/1979 ΦΕΚ 224Α).
37. Απόφαση αξιοποίησης, ιχθυοτροφικά, των μη εκμεταλλεύσιμων τελμάτων ή άγονων εκτάσεων σε συνεργασία με τις υπηρεσίες (Π.Δ. 402/1988, άρθρο 18 παρ. Βii) άρθρο 1 του Ν.Δ. 420/1970).
38. Απόφαση εξαιρέσεων υποχρέωσης προσκόμισης αλιευμάτων στις ιχθυόσκαλες (άρθρο 24 παρ. 1α του Ν.Δ.420/1970).
39. Σύσταση τριμελών συμβουλίων εκδίκασης αλιευτικών προσφυγών (άρθρο 9 παρ. 4 του ν.2040/1992).
40. Έγκριση και τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών και η παροχή σ'αυτούς τεχνικών οδηγιών.
41. Έγκριση για την τροποποίηση ή συμπλήρωση του είδους των εργαλείων με τα οποία και μόνον επιτρέπεται η αλιεία στις λίμνες (άρθρο 1 β.δ. 249/1972 – Φ.Ε.Κ. 58, Α).
42. Χορήγηση ειδικής άδειας για αλιεία αθερίνας στη λίμνη Τριχωνίδα (άρθρο 1 π.δ. 99/2003 – Φ.Ε.Κ. 94, Α), καθώς και η έκδοση απόφασης για την κοπή των καλάμων στις λίμνες (άρθρο 2 παρ. 2 Β.Δ. 249/1972, ΦΕΚ Α' 58/1972).
43. Κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών σε λιμένες αλιευτικούς ή λιμένες που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη (σε συνεργασία με την Τεχνική υπηρεσία).
44. Παροχή γνώμης για κάθε τεχνική τροποποίηση ή διαρρύθμιση που αφορά ή θίγει τα κρηπιδώματα και τη χερσαία ζώνη των ιχθυοσκαλών (Ν.Δ. 420/1970, άρθρο 22 παρ.3, Π.Δ.422/1991 άρθρο 1 παρ. 3 ΦΕΚ 154 Α)

45. Γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων από 1.1.2013

1. Η μίσθωση, με δημοπρασία, των ιχθυοτρόφων υδάτων, εν γένει, ο καθορισμός της προστατευτικής ζώνης πέριξ του τοποθετουμένου αλιευτικού εργαλείου, σε θαλάσσιους παραλιακούς χώρους (άρθρο 38 παράγραφοι 1, 3 εδάφια 2 και 4 του ν.δ. 420/1970).
2. Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης υπό του δημοσίου, των ιχθυοτρόφων υδάτων (π.δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ. 2ε (γγ), ΦΕΚ 232 Α', ν. 992/1979 άρθρο 38, ΦΕΚ 280 Α').
3. Η υποβολή αιτήματος προς παροχή γνώμης του Γενικού Επιτελείου Στρατού για τον καθορισμό των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης των εφραπτόμενων των συνόρων λιμνών ή ιχθυοτρόφων υδάτων (άρθρο 42 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
4. Η απόφαση μονομερούς λύσης της σύμβασης μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε περίπτωση εκτέλεσης έργων (άρθρα 43 και 59 του ν.δ. 420/1970).
5. Ο καθορισμός προστατευτικής ζώνης εκμισθουμένου ιχθυοτροφείου (άρθρο 44 παράγραφοι 1 και 2 του ν.δ. 420/1970).
6. Η απόφαση επιβολής ποινών και αποβολής ελεύθερων αλιέων από μίσθιο, συνεπεία, αλιευτικής παράβασης (άρθρο 44 παρ. 4 του ν.δ. 420/1970).
7. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης συσκευαστηρίων νωπών αλιευμάτων και εργαστηρίων συσκευασίας και μεταποίησης κατεψυγμένων αλιευμάτων (Συνεργασία με τον τομέα ζωικής παραγωγής της υπηρεσίας αγροτικής παραγωγής).
8. Η απόφαση αυξομείωσης των συμβατικών δόσεων μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε ιδιώτες (άρθρο 46 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
9. Η απόφαση μείωσης ή πλήρους απαλλαγής από το συμβατικό μίσθωμα, λόγω αδυναμίας αλιευτικής εκμετάλλευσης (άρθρο 47 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
10. Η απόφαση για τη λύση μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 47 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970).
11. Η απόφαση για την παράταση της μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 47 παρ. 3 του ν.δ. 420/1970).
12. Η απόφαση εκμίσθωσης ιχθυοτροφείου χωρίς δημοπρασία σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς, η υπογραφή της σχετικής σύμβασης και ο καθορισμός του μισθώματος (άρθρα 50 παράγραφοι 1 και 3 και 51 του ν.δ. 420/1970).
13. Η γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής

- ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.
14. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιεργειών (άρθρο 4 του ν.1650/ 1986, ΦΕΚ 160 Α').
  15. Ο χαρακτηρισμός ως γεωργικών επιχειρήσεων βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων που αφορούν υδατοκαλλιεργητικές εκμεταλλεύσεις.
  16. Ο καθορισμός της χωρικής περιφέρειας κάθε ιχθυόσκαλας (ν.δ. 420/1970 άρθρο 22 παρ.1).
  17. Η ίδρυση ιχθυοσκαλών και ο καθορισμός της έδρας αυτών.
  18. Η παρακολούθηση της ρύπανσης και της μόλυνσης του υδάτινου περιβάλλοντος, η κατάρτιση μελετών και η εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης και ανάπτυξης που έχουν σχέση με την αλιεία, τις υδατοκαλλιέργειες και την εν γένει αξιοποίηση των αλιευτικών πόρων.

13.3 Υπηρεσία Αδειοδοτήσεων και ρύθμισης Εμπορικών δραστηριοτήτων

13.3.1 Αρμοδιότητες ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων

1. Καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
2. ....ο καθορισμός του ανώτατου αριθμού των αδειών αυτών στο δήμο, καθώς και η συγκρότηση (με απόφαση δημάρχου) της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.
3. Έγκριση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών.....
4. Έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη μετακίνηση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου, εκτός από την απόφαση τοποθέτησης στις Λαϊκές αγορές, η οποία εκδίδεται από το περιφερειακό συμβούλιο, ανά περιφερειακή ενότητα. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν αφορούν τους δήμους των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης
5. Συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών
6. Εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων
7. Λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Καθορισμός των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων από 1.1.2013

1. Η εξαίρεση επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών ή εργασιών γενικά από τις διατάξεις περί ανάπαυσης την Κυριακή και τις λοιπές ημέρες αργίας. Η εξαίρεση από την εκ περιτροπής Κυριακή αργία των εστιατορίων, ζαχαροπλαστειών, καφενείων, που λειτουργούν ως εξοχικά. Η χορήγηση αναπληρωματικής ανάπαυσης των μισθωτών σε άλλη ημέρα, εκτός από την Κυριακή. Η επέκταση της ανάπαυσης την Κυριακή και τις ημέρες αργίας.
2. Η έκδοση απόφασης, όταν λόγω ειδικών κλιματολογικών συνθηκών καθυστερεί η έναρξη της τυροκομικής περιόδου, με την οποία καθορίζεται η έναρξή της, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες του δήμου, χωρίς αυτή να είναι δυνατόν να υπερβεί το πεντάμηνο.
3. Η διατύπωση γνώμης για την ίδρυση Εμπορευματικού Κέντρου.
4. Ο έλεγχος τιμών, η επάρκεια και ομαλή λειτουργία της αγοράς, καθώς και ο έλεγχος της κανονικότητας των τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών.

13.3.2 Αρμοδιότητες προστασίας του καταναλωτή

1. Σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, και τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και τήρηση μητρώου καταναλωτών

13.3.3 Αρμοδιότητες χορήγησης αδειών εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

1. Χορήγηση (από το δημοτικό συμβούλιο) αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου
2. Χορήγηση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) άδειας άσκησης υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου.....
3. .... χορήγηση άδειας συμμετοχής σε Κυριακάτικες Αγορές.
4. Χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και η συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου (σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας).
5. Χορήγηση άδειας λειτουργίας εκθέσεων βιβλίου κατ' άρθρο 17 του ν. 3377/2005, καθώς και ο σχετικός έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων

6. Χορήγηση αδειών για την Οργάνωση Εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και η εποπτεία αυτών
7. Χορήγηση αδειών καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Χορήγηση των αδειών παραγωγών και θεώρησή τους από τον οικείο δήμο, όπου ο παραγωγός κατοικεί. (Η αρμοδιότητα αυτή δεν αφορά την έκδοση αδειών στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης).

13.4 Υπηρεσία Φυσικών πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων από 1.1.2013

1. Η χορήγηση άδειας πωλητή πετρελαιοειδών προϊόντων για θέρμανση, για διανομή και εμφιάλωση υγραερίου, καθώς και η επιβολή κυρώσεων σε εταιρίες εμπορίας με εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων, λιπαντικών και ασφάλτου, σε μονάδες εμφιάλωσης υγραερίου και στους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης.
2. Η υλοποίηση των προγραμμάτων υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων και σχεδίων αρμοδιότητας του οικείου Υπουργείου.
3. Η υλοποίηση προγραμμάτων αξιοποίησης των ήπιων μορφών ενέργειας.
4. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής σε ιδιώτες.
5. Η τήρηση και η ενημέρωση του ηλεκτρονικού ειδικού μητρώου των επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων, η εγγραφή στο ειδικό μητρώο και η διαγραφή από το μητρώο αυτό των ανωτέρω επιχειρήσεων, καθώς και η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η επιβολή σε αυτές των προβλεπόμενων κυρώσεων.
6. Η ενημέρωση των επενδυτών σε θέματα ίδρυσης επιχειρήσεων, αναπτυξιακών προγραμμάτων, δικαιολογητικών και διαδικασιών προκειμένου να χορηγηθούν οι απαιτούμενες άδειες και οι επί μέρους εγκρίσεις.
7. Η συνεργασία με τους αρμόδιους συλλογικούς φορείς και τα επιμελητήρια για την εξέταση θεμάτων τα οποία αφορούν στην αδειοδότηση και στη λειτουργία των μεταποιητικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, στην υπαγωγή των ανωτέρω επιχειρηματικών μονάδων σε αναπτυξιακά προγράμματα και σχέδια και γενικά στη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
8. Ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων.

9. Ο έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.
10. Η εξέταση αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών χρήσης νερού και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.

13.5 Υπηρεσία Πολεοδομίας

13.5.1 Αρμοδιότητες Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών

1. Η έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προέλεγχος για την έκδοσή της, ο έλεγχος μελετών για οικοδομικές άδειες, συναφούς χαρακτήρα πολεοδομικές αρμοδιότητες, ...
2. Έλεγχος των αρχιτεκτονικών, των στατικών, των υδραυλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, της μελέτης θερμομόνωσης, της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας και των σχετικών φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά της ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5 του π.δ/τος 78/2006 (Φ.Ε.Κ. 80, Α) (Συnergασία με την υπηρεσία Φυσικών πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας, στους νησιωτικούς δήμους).
3. Έκδοση απόφασης για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σ' έξι έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 6 του ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α').
4. Χορήγηση άδειας εγκατάστασης δομικής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραιάς σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 24 α' του ν. 2075/1992 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, και επιβολή κυρώσεων της παραβάτες.

13.5.2 Αρμοδιότητες Πολεοδομικών Εφαρμογών

1. Έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής.
2. Σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.
3. Έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.
4. Επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π.
5. Σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής
6. Προκαταρκτική πρόταση ανάπτυξης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με της ρυθμίσεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α').
7. Γνωμοδότηση για παρέκκλιση από της όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών

προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό (Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Αγροτικής παραγωγής και Αλιείας).

8. Εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.
9. Έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ' άρθρο 115 Κ.Β.Π.Ν.
10. Εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους, κατά την πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν.

13.5.3 Αρμοδιότητες Ελέγχου Κατασκευών

1. ....ο έλεγχος και η επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων, κατά την κείμενη νομοθεσία, υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης 45 του άρθρου 280 του παρόντος.

13.6 Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Πολιτικής προστασίας

1. Παρακολούθηση του προγράμματος Καθαρές Ακτές – Καθαρές Θάλασσες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
2. Διαχείριση, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό που καταρτίζεται από την Περιφέρεια, των στερεών αποβλήτων σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφισταμένων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ), σε συνεργασία με την τεχνική υπηρεσία / τομέας εγγειοβελτιωτικών έργων.
3. Μέριμνα σύμφωνα με τις ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τους δήμους, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υποχρέων. Σε βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου δήμου, βεβαιούται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το αδίκημα του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα.

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Παροχή γνώμης για τον καθορισμό βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) και για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατ' άρθρο 5 ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254, Α'), (σε συνεργασία με την υπηρεσία πολεοδομίας και την υπηρεσία Φυσικών πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας, στους νησιωτικούς δήμους).

13.7 Υπηρεσία Κοινωνικής πολιτικής

13.7.1 Αρμοδιότητες Εποπτείας και Ελέγχου

1. Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.
2. Άσκηση ελέγχου και εποπτείας στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών.
3. Εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και έγκριση του προϋπολογισμού τους, παρακολούθηση και έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
4. Διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού, (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).
5. Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

6. Χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
7. Ορισμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, από το Δήμο όπου εδρεύουν τα ταμεία.

13.8 Υπηρεσία εφαρμογής προγραμμάτων Κοινωνικής προστασίας

1. Οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, μίσθωση ακινήτων, ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
2. Έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.
3. Καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 57/1973 (Φ.Ε.Κ. 149 Α'), της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
4. Δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
5. Αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής
6. Έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας

7. Χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών
8. Χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.

13.9 Υπηρεσία προστασίας και προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

1. Εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και διενέργειά τους.
2. Τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων.
3. Ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
4. Υλοποίηση α) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου β) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση γ) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης
5. Έκδοση τοπικών υγειονομικών διατάξεων και λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.
6. Πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Χορήγηση βιβλιαρίων υγείας στους εκδοροσφαγείς
2. Συνδρομή στο έργο του Ε.Φ.Ε.Τ. και διενέργεια ελέγχων ή άλλων πράξεων, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ. και σύμφωνα με τις οδηγίες τους (Συνεργασία με τον τομέα ζωικής παραγωγής της υπηρεσίας αγροτικής παραγωγής).
3. Επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.
4. Οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, κατά τις ρυθμίσεις της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3172/2003 (ΦΕΚ 197,Α).
5. Ορισμός ελεγκτή γιατρού ΟΓΑ για τα Ν.Π.Δ.Δ. του νομού

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων 1.1.2013

1. Η συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και με το Ε.Κ.Α.Β. για την αρτιότερη οργάνωση της αερομεταφοράς ασθενών, περιλαμβανομένης και της δυνατότητας χρήσης ίδιου μέσου

13.10 Υπηρεσία Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης

1. Εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
2. Συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηριστεί ως διδακτήριο.
3. Απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και ανέγερση σχολικών κτιρίων (συνεργασία με τη τεχνική υπηρεσία).
4. Μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης καθορισμός της αποκλειστικής χρήσης ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και της κοινής χρήσης των υπολοίπων χώρων και των ωρών λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας (συνεργασία με την οικονομική υπηρεσία).
5. Διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τη Σχολική Επιτροπή.
6. Μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών και καλλιτεχνικών γυμνασίων και λυκείων (συνεργασία με την οικονομική υπηρεσία).
7. Εποπτεία και έλεγχος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων
8. Έγκριση της εγκατάστασης, μεταφοράς ή επισκευής τηλεφωνικών συνδέσεων (κυρίων, δευτερευουσών, πρόσθετων και παράλληλων) στα σχολεία.
9. Οργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.
10. Διορισμός και αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία.
11. Έγκριση οποιασδήποτε μίσθωσης ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών
12. Καθορισμός κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους.
13. Κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.
14. Επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτησή τους.
15. Διακοπή μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.

13.11 Υπηρεσία Πολιτισμού, Αθλητισμού & Ν. Γενιάς

13.11.1 Αρμοδιότητες Πολιτισμού

1. Χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (Ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου), σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ/τος 16/1966 (ΦΕΚ 7, Α).
2. Συμμετοχή εκπροσώπου του Δήμου στην οργανωτική επιτροπή φεστιβάλ τοπικής εμβέλειας.
3. Επιχορήγηση φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του Δήμου, καθώς και όσων συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη και προβολή του, ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του.

13.11.2 Αρμοδιότητες Αθλητισμού

1. Άσκηση εποπτείας επί των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πολιτισμού και Τουρισμού. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, προσδιορίζονται ειδικότερα τα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, κατ' αντιστοιχία προς τους οικείους δήμους, εξειδικεύονται τα θέματα που αναφέρονται στην εποπτεία, καθώς και κάθε σχετικό τεχνικό, λεπτομερειακό και διαδικαστικό ζήτημα.

13.12 Διοικητική Υπηρεσία

13.12.1 Αρμοδιότητες Δημοτικής Κατάστασης

1. Πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και η πρόσληψη πατρωνύμου και μητρωνύμου από παιδιά, που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων
2. Εξελληνισμός του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια

13.13 Οικονομική Υπηρεσία

13.13.1 Αρμοδιότητες Εσόδων και Περιουσίας

1. Η δυνατότητα παραχώρησης χρήσης δημοτικών ακινήτων ή η καταβολή μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους από 1.1.2013

2. Η εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς αλιείας.

13.14 Τεχνική Υπηρεσία

13.14.1 Αρμοδιότητες Συγκοινωνιακών Έργων

1. Μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας δήμου

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων από 1.1.2013

1. Η ευθύνη τήρησης και παρακολούθησης της διαδικασίας κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για εκτέλεση δημοσίων συγκοινωνιακών έργων
2. Η κατασκευή, η συντήρηση και ανακαίνιση των οδών των οποίων η συντήρηση ανήκει κατά την ψήφιση του παρόντος στην αρμοδιότητα της κρατικής περιφέρειας και των αντίστοιχων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
3. Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης των οδών των οποίων η συντήρηση ανήκει κατά την ψήφιση του παρόντος στην αρμοδιότητα της κρατικής περιφέρειας και των αντίστοιχων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

13.14.2 Αρμοδιότητες Κτιριακών Έργων και Υπαίθριων χώρων

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους 1.1.2013

1. Διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος.
2. Διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των προϊόντων τσιμέντου

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων από 1.1.2013

1. Η ευθύνη τήρησης και παρακολούθησης της διαδικασίας κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για εκτέλεση δημοσίων έργων (Κτιριακών Έργων και Έργων Υπαίθριων χώρων)
2. Ο καθαρισμός και η αστυνόμευση των ρεμάτων και των απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα ρέματα.

13.14.3 Αρμοδιότητες Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης

1. ....Μελέτη, εκτέλεση και επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του Δήμου

13.14.4 Αρμοδιότητες Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων

1. Μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα (Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Αγροτικής παραγωγής και Αλιείας).
2. Η ευθύνη τήρησης και παρακολούθησης της διαδικασίας κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για εκτέλεση δημοσίων έργων (Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων)

13.14.5 Αρμοδιότητες Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας

1. Εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών.....
2. Καθορισμός των αστικών γραμμών λεωφορείων, καθώς και της αφετηρίας, της διαδρομής των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών
3. Καθορισμός κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου
4. Απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους
5. Παραλαβή των αποσυρομένων δικύκλων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του ΟΔΔΥ.
6. Καθορισμός του εξωτερικού χρώματος των ΤΑΞΙ
7. Ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους κατ' άρθρο 31 του ν. 2963 / 2001
8. Η δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία

Επιπλέον αρμοδιότητες νησιωτικών Δήμων μεταβιβαζόμενες από 1.1.2013

1. Ο καθορισμός των υπεραστικών γραμμών λεωφορείων, της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος κάθε λεωφορειακής γραμμής Κ.Τ.Ε.Λ. εντός του νησιού, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών.
2. Ο καθορισμός του ελάχιστου αριθμού των υποχρεωτικών δρομολογίων κοινών, ταχέων και υπερταχέων του Κ.Τ.Ε.Λ. και η κατανομή αυτών ανά 24ωρο, μετά από εισήγηση του Κ.Τ.Ε.Λ., καθώς και ο καθορισμός του ύψους κομίστρου στα όρια ευθύνης κάθε Κ.Τ.Ε.Λ..
3. Ο καθορισμός κομίστρων υπεραστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, με βάση τις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2963/2001.

4. Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας υπεραστικού λεωφορείου από τον κύκλο εργασίας μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος.
5. Η συγκρότηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου επιβολής κυρώσεων σε φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου και σε ιδιοκτήτες λεωφορείων.
6. Ο καθορισμός του αριθμού των νέων επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων με ή χωρίς μετρητή, που είναι αναγκαίος για την αντιμετώπιση των σχετικών μεταφορικών αναγκών του δήμου.
7. Η ανάθεση της εκμετάλλευσης νέας υπεραστικής γραμμής στην περίπτωση που η μέση πληρότητα των πρώτων 6 μηνών λειτουργίας και εκμετάλλευσης της γραμμής από το Κ.Τ.Ε.Λ., στο οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια, αποδεικνύεται ότι είναι κατώτερη του 20%, το Κ.Τ.Ε.Λ. αρνηθεί την εκμετάλλευση της γραμμής και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν έχει αρνηθεί την πρόταση για κάλυψη των απωλειών εσόδων σε ποσοστό 20%.
8. Η έκδοση απόφασης για την αλλαγή έδρας επιβατηγών οχημάτων δημόσιας χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 3109/2003 (ΦΕΚ 38 Α').

13.14.6 Αρμοδιότητες Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

1. Χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων
2. Ρύθμιση κάθε θέματος, το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και στη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 του π.δ/τος 78/2006 (Φ.Ε.Κ. 80, Α) και των σχετικών Κ.Υ.Α
3. Χορήγηση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας φωτοβόλων, σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων καθώς και έλεγχος της λειτουργίας αυτών

Μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα στους Δήμους από 1.1.2013

1. Χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
2. Χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.
3. Χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
4. Έκδοση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, καθώς και διενέργεια επιθεωρήσεων και ηλεκτρολογικών ελέγχων.

5. Χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων (ΚΕΚ), καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των Κέντρων Ελέγχου Καυσαερίων.
6. Χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων.
7. Θεώρηση των Καρτών Επιθεώρησης και Επισκευών των ενοικιαζόμενων οχημάτων.